

ЗАКОН ЗА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

Обн. ДВ. бр. 8 от 28.01.2003 г., изм. ДВ. бр. 31 от 4.04.2003 г., изм. ДВ. бр. 67 от 29.07.2003 г., изм. ДВ. бр. 112 от 23.12.2003 г., изм. ДВ. бр. 85 от 28.09.2004 г., изм. ДВ. бр. 39 от 10.05.2005 г., изм. ДВ. бр. 103 от 23.12.2005 г., изм. ДВ. бр. 105 от 29.12.2005 г., изм. ДВ. бр. 30 от 11.04.2006 г., изм. ДВ. бр. 56 от 11.07.2006 г., изм. ДВ. бр. 59 от 21.07.2006 г., изм. ДВ. бр. 84 от 17.10.2006 г., изм. ДВ. бр. 52 от 29.06.2007 г., изм. ДВ. бр. 97 от 23.11.2007 г., изм. ДВ. бр. 109 от 20.12.2007 г., изм. ДВ. бр. 67 от 29.07.2008 г., изм. ДВ. бр. 24 от 31.03.2009 г., изм. ДВ. бр. 42 от 5.06.2009 г., изм. ДВ. бр. 43 от 8.06.2010 г., изм. ДВ. бр. 97 от 10.12.2010 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет на закона

Чл. 1. (1) Този закон урежда създаването, обхвата, устройството, функциите и дейността на Комисията за финансов надзор.

(2) По смисъла на този закон финансов надзор е надзорът на:

1. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) дейността на регулираните пазари на ценни книжа, Централния депозитар, инвестиционните посредници, инвестиционните и управляващите дружества, физическите лица, които непосредствено извършват сделки с ценни книжа и инвестиционни консултации, публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и Закона за пазарите на финансови инструменти;

2. (доп. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) дейността на застрахователите, презастрахователите, застрахователните брокери и застрахователните агенти съгласно Кодекса за застраховането и на здравноосигурителните дружества съгласно Закона за здравното осигуряване;

3. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) дейността на дружествата за допълнително социално осигуряване и на управляваните от тях фондове съгласно Кодекса за социално осигуряване;

4. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) дейността на агенциите за кредитен рейтинг, съгласно Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (ОВ, L 302/1 от 17 ноември 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент 1060/2009".

(3) Комисията за финансов надзор, нейните органи и оправомощени длъжностни лица упражняват надзор чрез:

1. издаване на разрешения (лицензии) и одобрения, както и отказите за издаване на такива разрешения и одобрения;

2. извършване на проверки по документи и на място върху дейността на лицата по ал. 2;

3. прилагане на принудителни административни мерки и налагане на административни наказания.

(4) Разпоредбите на закона не се прилагат за:

1. Националния осигурителен институт;

2. Националната здравноосигурителна каса.

Глава втора

СТАТУТ, УСТРОЙСТВО И УПРАВЛЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

Статут на Комисията за финансов надзор

Чл. 2. (1) Създава се Комисия за финансов надзор, наричана по-нататък "комисията".

(2) Комисията е специализиран държавен орган за регулиране и надзор върху дейността на лицата по чл. 1, ал. 2, наричани по-нататък "поднадзорни лица".

(3) Комисията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище в гр. София. Тя може да създава териториални подразделения.

(4) Комисията, при осъществяване на своите правомощия, е независима от изпълнителната власт и се отчита за дейността си по този закон пред Народното събрание.

Състав на комисията

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Комисията се състои от петима членове:

1. председател;
2. заместник-председател, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност";
3. заместник-председател, ръководещ управление "Застрахователен надзор";
4. заместник-председател, ръководещ управление "Осигурителен надзор";
5. член на комисията, подпомагащ политиката ѝ по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на надзорната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица.

Изисквания към членовете на комисията

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Членове на комисията могат да бъдат само български граждани с висше икономическо или юридическо образование с минимална образователно-квалификационна степен "магистър", които притежават добра професионална репутация, професионален опит и с трудов и/или служебен стаж по специалността не по-малко от 5 години в сферата на правото, икономиката или финансите през последните 10 години.

(2) За членове на комисията се избират лица, които:

1. не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;
2. не са обявени в несъстоятелност като едноличен търговец, неограничено отговорен съдружник в търговско дружество и не се намират в производство за обявяване в несъстоятелност;
3. не са били членове на управителен или контролен орган на дружество, съответно кооперация, прекратени поради несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако има неудовлетворени кредитори;
4. не са управители, изпълнителни директори, членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник на поднадзорно по смисъла на този закон лице;
5. (доп. - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) не са съпрузи или не се намират във фактическо съжителство или не са роднини по права или съребрена линия до трета степен включително или по сватовство до трета степен включително с друг член на комисията или с лице по т. 4;
6. не упражняват контрол върху поднадзорно по смисъла на този закон лице;
7. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) не притежават пряко или чрез свързани лица над 5 на

сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на поднадзорно лице.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Членовете на комисията не могат да извършват друга платена дейност освен преподавателска или научна или като членове на международни организации във връзка с дейността на комисията.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г.)

(5) (Изм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Обстоятелствата по ал. 2, т. 2 - 7 и ал. 3 се декларират от лицата по ал. 3 пред председателя на Народното събрание при встъпване в длъжност.

Избор на членовете на комисията

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Председателят на комисията се избира от Народното събрание.

(2) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Народното събрание избира останалите членове на комисията по предложение на председателя ѝ.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) При встъпване в длъжност членовете на комисията полагат пред Народното събрание следната клетва: "Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната, да работя за осъществяването на целите на Комисията за финансов надзор, като се ръководя от принципите на независимост, обективност и добросъвестност при изпълнението на задълженията, възложени ми от закона. Заклех се."

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Нарушенията при избора на член на комисията не опорочават нейните решения.

Мандат на членовете на комисията

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Мандатът на членовете на комисията е 6 години. Изборът на нови членове на комисията се произвежда не по-рано от три месеца и не по-късно от един месец преди изтичането на мандата на действащите членове. Членовете на комисията изпълняват функциите си и след изтичане на техния мандат до встъпване в длъжност на новите членове.

(2) Мандатът на член на комисията се прекратява предсрочно от Народното събрание:

1. при подаване на оставка;

2. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от шест месеца;

3. ако престане да отговаря на изискванията на чл. 4, ал. 2;

4. (изм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г.) при нарушение на чл. 4, ал. 3;

5. при неучастие без основателни причини в три или повече последователни заседания на комисията;

6. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

(3) При предсрочно прекратяване на мандата на член на комисията на негово място се избира друго лице за остатъка от мандата.

Възнаграждения

Чл. 7. (1) Председателят на комисията получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на председателя на Народното събрание.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Останалите членове на комисията получават основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на председателя на комисията.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.)

(4) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Членовете на комисията получават допълнително възнаграждение към основното месечно възнаграждение за изпълнение на специфичните им функции по този закон и в зависимост от индивидуалното им трудово изпълнение при условия и по ред, определени с вътрешните правила за работната заплата, приети от комисията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Средствата по ал. 4 се определят в размер до 25 на сто от brutния годишен размер на средствата за работна заплата на членовете на комисията и се осигуряват от преизпълнение на бюджета на комисията.

Заседания на комисията

Чл. 8. (1) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Заседанията на комисията се свикват от председателя и по негова инициатива или по искане на член на комисията. Комисията заседава най-малко четири пъти в месеца.

(2) Заседанията на комисията се ръководят от председателя, а в негово отсъствие - от определен от него заместник-председател.

(3) Комисията може да заседава, ако присъстват повече от половината от членовете ѝ.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Решенията на комисията се приемат с мнозинство не по-малко от три гласа.

(5) Въздържане от гласуване не се допуска.

Прозрачност в работата на комисията

Чл. 9. (1) Комисията огласява публично следваната политика и създадената практика по прилагането на нормативните актове, както и мотивите за тяхната промяна.

(2) Следваната политика по прилагане на нормативните актове по ал. 1 включва средствата, които комисията избира и използва при упражняване на своята оперативна самостоятелност за постигане целите на закона.

(3) Комисията определя в наредба реда за достъп до съхраняваните при нея документи, както и условията за получаване на заверени преписи от тях.

Устройство на комисията

Чл. 10. (1) Към комисията се обособяват три основни управления - "Надзор на инвестиционната дейност", "Застрахователен надзор" и "Осигурителен надзор", всяко от които се ръководи пряко от заместник-председател на комисията.

(2) В рамките на предоставените им правомощия със закон заместник-председателите организират, ръководят и отговарят за дейността на съответното управление.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) По предложение на заместник-председателя комисията определя друг заместник-председател или член за негов заместник, който изпълнява правомощията му при отсъствие.

(4) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) За изпълнение на правомощията си по този закон членът на комисията по чл. 3, т. 5 се подпомага от едно или повече структурни звена на комисията, определени в правилника на комисията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) При предсрочно прекратяване на мандата на заместник-председател комисията по предложение на председателя определя друг член за негов заместник, който изпълнява правомощията му до встъпването в длъжност на новия заместник-председател.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Комисията определя с правилник структурата, конкретните функции и отговорности на управленията и дирекциите, реда за осъществяване на взаимоотношенията между тях и правомощията на ръководните длъжностни лица.

Глава трета

ЦЕЛИ, ФУНКЦИИ И ПРАВОМОЩИЯ НА КОМИСИЯТА И НЕЙНИТЕ ОРГАНИ

Цели на комисията

Чл. 11. Комисията при осъществяване на предоставените ѝ с този закон функции и правомощия се ръководи от следните цели:

1. защита на интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица;
2. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие на финансовите пазари, включително чрез правила и системи за управление на рисковете на тези пазари;
3. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) осигуряване на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

Функции на комисията

Чл. 12. Комисията, заедно с нейните органи:

1. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) регулира дейността на поднадзорните лица, като приема наредби, предвидени в закон, и издава инструкции и указания съобразно целите по чл. 11;
2. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) осъществява държавния надзор по Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и Закона за пазарите на финансови инструменти;
3. (доп. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) осъществява държавния застрахователен надзор по Кодекса за застраховането и Закона за здравното осигуряване;
4. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) осъществява държавния осигурителен надзор по Кодекса за социално осигуряване;
5. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) е компетентен орган от страна на Република България по прилагането на Регламент 1060/2009;
6. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) разработва и прилага правила и системи за управление на рисковете на финансовите пазари.

Правомощия на комисията

Чл. 13. (1) Комисията има следните правомощия:

1. приема правилник за устройството и дейността си;
2. приема и публикува основни насоки за дейността си;
3. приема наредби и инструкции, когато това е предвидено в закон;
4. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) дава писмени указания относно прилагането и тълкуването на Кодекса за социално осигуряване, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Кодекса за застраховането, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за здравното осигуряване, както и на подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане във връзка с осъществяване на финансовия надзор;
5. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) по предложение на съответния ресорен заместник-председател издава или отказва да издаде и отнема предвидените в Закона за публичното предлагане на ценни книжа,

Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване разрешения (лицензии) за извършване на дейност, регулирана от тези закони;

6. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) по предложение на съответния ресорен заместник-председател разрешава или отказва да разреши сливане, вливане, отделяне, разделяне или доброволно прекратяване на поднадзорни лица, когато такова разрешение се изисква от Кодекса за социално осигуряване, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти или Кодекса за застраховането; разрешението се издава след представяне на разрешение за сливане или вливане от Комисията за защита на конкуренцията, когато издаването му е задължително;

7. (доп. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) в случаите, предвидени в закон, взема решение за отправяне на искане до съда за откриване на производство по несъстоятелност на поднадзорно лице;

8. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) при условията и по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и по предложение от ресорния заместник-председател взема решения за издаване или откази за издаване на потвърждения на проспекти за публично предлагане на ценни книжа или регистрация на емисии с цел търговия на регулиран пазар на ценни книжа;

9. по предложение на ресорния заместник-председател налага предвидените в глава единадесета, раздел II от Закона за публичното предлагане на ценни книжа временни или окончателни забрани за публикуване на търгови предложения за закупуване и замяна на акции;

10. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) назначава квестор в случаите, предвидени в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Кодекса за застраховането, Закона за здравното осигуряване и Кодекса за социално осигуряване;

11. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.) разпорежда писмено освобождаването на едно или повече лица, оправомощени да управляват и представляват поднадзорно лице, в случаите, предвидени в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Кодекса за застраховането, Закона за здравното осигуряване и Кодекса за социално осигуряване;

12. (нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) по предложение на ресорния заместник-председател упражнява правомощията и предприема мерките, предвидени в Регламент 1060/2009;

13. (нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

14. (нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

15. (нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

16. (нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

17. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) въз основа на доклада по ал. 5 се произнася по жалби срещу индивидуални административни актове на заместник-председателите на комисията;

18. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 85 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) взема решения за

сключване на споразумения за сътрудничество и обмен на информация с Българската народна банка или други органи в страната или в чужбина, упражняващи надзорни функции върху дейността на финансовите пазари включително и с компетентните органи съгласно чл. 4, параграф 3, буква "з)" и чл. 5, параграф 7 от Регламент 1060/2009, както и за участие в международни организации и институции в областта на финансовите пазари. В споразуменията за сътрудничество се определят обстоятелствата, редът и условията за взаимно уведомяване и извършването на съвместни действия;

19. (нова - ДВ, бр. 97 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31.03.2009 г.) осъществява представителството на Република България в структурите на Европейския съюз, които имат за цел да подпомагат разработването на основните насоки за развитие в областта на финансовите пазари, подготовката на актове на институциите на Европейския съюз, последователното и съвременно им въвеждане, както и ефективното сътрудничество между органите на държавите членки, осъществяващи регулиране и надзор на финансовите пазари; при осъществяване на функциите си комисията отчита евентуалното въздействие на предприетите от нея действия върху финансовата стабилност на останалите държави членки при условията на взаимност;

20. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 85 от 2004 г., предишна т. 19 - ДВ, бр. 97 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) обсъжда периодично отчетите за дейността на основните управления на комисията, следваната надзорна политика и създадената практика по прилагане на нормативните актове и докладите за финансова стабилност;

21. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) по предложение на члена на комисията по чл. 3, т. 5 обсъжда периодично анализите и оценките за рисковете на финансовите пазари;

22. (предишна т. 15 - ДВ, бр. 85 от 2004 г., предишна т. 20 - ДВ, бр. 97 от 2007 г., предишна т. 21 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) приема внесените от председателя проект на годишен бюджет и отчетите по чл. 29;

23. (нова - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., предишна т. 22 - ДВ, бр. 97 от 2007 г., предишна т. 22 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) осъществява и други правомощия, изрично предвидени със закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Комисията се произнася по предложенията на съответните ресорни заместник-председатели в сроковете за издаване на съответния акт, определени в този закон, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Кодекса за застраховането, Закона за здравното осигуряване и Регламент 1060/2009.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г.) (*) Индивидуалните административни актове на комисията се мотивират и подлежат на обжалване пред Върховния административен съд. Обжалването не спира изпълнението на индивидуалния административен акт.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) При жалби и оплаквания, подадени срещу решения на комисията или на нейни органи, докладчик за тяхното проучване може да е само членът на комисията по чл. 3, т. 5, с изключение на случаите по чл. 10, ал. 3, в които комисията избира докладчик измежду заместник-председателите.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Докладчикът по ал. 4 има всички правомощия, необходими за провеждането на пълна и цялостна проверка, включително да изисква и получава информация и документи по случая от комисията, нейните органи и администрация, други държавни органи и институции, физически и юридически лица, както и неправителствени организации, които имат отношение към финансовите пазари. Той е длъжен да изготви мотивиран доклад по жалбата или оплакването и да го

предостави на комисията. В доклада могат да бъдат направени препоръки за предприемане на мерки във връзка с установени пропуски или нарушения в работата на комисията или нейните органи.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Комисията е длъжна да разгледа доклада по ал. 5 и въз основа на извършеното проучване - да се произнесе с решение по съответната жалба или оплакване, а при необходимост - да предприеме действия по промяна в следваната надзорна политика и създадената практика по прилагане на нормативните актове и огласи същите по реда на чл. 9. Органът на комисията, чието решение се обжалва, не участва в обсъждането и гласуването.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Приеманите от комисията нормативни актове по ал. 1, т. 3, както и издаваните от нея административни актове по ал. 1, т. 5 и 6 се обнародват в "Държавен вестник", а останалите се публикуват по подходящ начин. Указанията по ал. 1, т. 4 се публикуват в бюлетина на комисията и на нейната страница в Интернет.

Правомощия на председателя на комисията

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Председателят на комисията организира и ръководи дейността на комисията и нейната администрация, с изключение на онези дейности, които с този или с друг закон са предоставени в изключителна компетентност на друг член на комисията.

(2) Председателят на комисията може да предоставя някои от правомощията си на други длъжностни лица, както и да създава консултативни съвети, които подпомагат осъществяването на неговите функции.

(3) Председателят на комисията:

1. представлява комисията в страната и в чужбина;
2. свиква и ръководи заседанията на комисията;
3. координира дейността на заместник-председателите;
4. сключва и прекратява договорите с лицата от администрацията на комисията и определя техните възнаграждения;
5. организира, ръководи и контролира дейността на администрацията;
6. организира съставянето на проектобюджета и го внася за приемане от комисията;
7. организира изпълнението, приключването и отчитането на бюджета и го внася за приемане от комисията.

Правомощия на заместник-председателя, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност"

Чл. 15. (1) Заместник-председателят, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност", има право самостоятелно да:

1. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) прави предложения по чл. 13, ал. 1, т. 5, 6, 8 - 12;
2. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.) издава разрешенията и одобренията по Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за пазарите на финансови инструменти, ако друго не е предвидено в този закон;
3. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.) изпраща представители на комисията на заседанията на органите за управление на лицата, поднадзорни по Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за пазарите на финансови инструменти, както и на Централния депозитар;
4. (доп. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.) прилага принудителните административни мерки по глава деветнадесета от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и част четвърта, глава първа от Закона за пазарите на финансови инструменти и по глава шеста от

Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, които не са от компетентност на комисията;

5. (изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.) в случаите по чл. 212, ал. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 118, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти прави предложение пред Българската народна банка за прилагане на мерките по чл. 103, ал. 2 от Закона за кредитните институции или прилага мерките по чл. 212, ал. 1, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 118, ал. 1, т. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти спрямо банка, извършваща дейност като инвестиционен посредник и/или депозитар;

6. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) определя длъжностните лица от администрацията на комисията, които имат право да съставят актове за констатирани нарушения на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и на актовете по тяхното прилагане, както и на Регламент 1060/2009;

7. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) налага глоби и имуществени санкции за нарушения на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и на актовете по тяхното прилагане, както и на Регламент 1060/2009;

8. предявява искове:

а) за установяване на недопустимост или нищожност на вписвания в търговския регистър, както и за несъществуване на вписано обстоятелство;

б) за прогласяване нищожност на сделки, свързани с дейността на контролираните от нея лица или сключени в нарушение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и актовете по прилагането му;

в) за отмяна на решение на общото събрание на публично дружество, когато решението противоречи на повелителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа или на устава на дружеството; искът се предявява срещу дружеството пред окръжния съд по неговото седалище в четиринадесетдневен срок от получаване на протокола от заседанието на общото събрание;

9. определя вида, формата и съдържанието на отчетите, които се представят пред комисията от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, инвестиционните дружества, инвестиционните посредници и управляващите дружества;

10. организира своевременното уведомяване по надлежния ред на регулираните пазари на ценни книжа и другите участници на пазара на ценни книжа за взетите решения, които имат съществено значение за тяхната дейност;

11. уведомява прокуратурата при откриване на данни за престъпления, свързани с ценни книжа, и да съдейства на прокуратурата, по нейно искане, в разследването на тези престъпления;

12. (отм. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)

13. обменя информация с Българската народна банка, с другите държавни органи и институции, с органите на местното самоуправление и местната администрация, както и с неправителствени организации, които имат отношение към пазара на ценни книжа;

14. организира и ръководи дейността на управление "Надзор на инвестиционната дейност";

15. (изм. и доп. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) решава други въпроси,

предвидени в този закон, в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти или Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, във връзка с осъществяването, регулирането и контрола на пазара на ценни книжа, както и в Регламент 1060/2009, които не са предоставени в изрична компетентност на комисията.

(2) Предложенията по чл. 13, ал. 1, т. 5, 6, 8 и 9 се правят в следните срокове:

а) (изм. - ДВ, бр. 39 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.) по т. 5 за издаване на предвидените в Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за пазарите на финансови инструменти лицензи за извършване на дейност - до два месеца от подаване на заявлението и всички необходими към него приложения;

б) (изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.) по т. 6 за издаване на предвидените в Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за пазарите на финансови инструменти разрешения за преобразуване: за инвестиционен посредник и управляващо дружество - до четиринадесет дни, а за инвестиционно дружество - до седем дни от подаване на заявлението и всички необходими към него приложения;

в) по т. 8 за издаване на предвидените потвърждения - до четиринадесет дни от подаване на заявлението и всички необходими към него приложения;

г) по т. 9 за издаване на временна забрана - до седем работни дни от регистриране на търговското предложение в комисията, а за окончателна забрана - до три работни дни от получаване на исканите документи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Индивидуалните административни актове на заместник-председателя, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност", подлежат на обжалване по административен ред пред комисията при съответно прилагане на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г.) (*) Индивидуалните административни актове на заместник-председателя, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност", могат да се обжалват по съдебен ред пред Върховния административен съд.

(5) Обжалването по ал. 4 не спира изпълнението на индивидуалния административен акт.

Правомощия на заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор"

Чл. 16. (1) Заместник-председателят, ръководещ управление "Застрахователен надзор", има право самостоятелно да:

1. прави предложение по чл. 13, ал. 1, т. 5, 6, 10 и 11;

2. (отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

3. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) осъществява правомощията по чл. 16 от Кодекса за застраховането;

4. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) издава или отказва издаване на разрешение за прехвърляне на застрахователен портфейл между застрахователи или на презастрахователен портфейл;

5. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) вписва, отказва вписване и заличава застрахователен брокер и застрахователен агент от регистъра на комисията;

6. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) одобрява лицата по чл. 13, 22 и 26 от Кодекса за застраховането;

7. (отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

8. (отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

9. (отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)

10. (отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)

11. (отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)
  12. одобрява годишните презастрахователни програми на застрахователите, контролира сключените от тях презастрахователни договори и тяхното изпълнение;
  13. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) одобрява или предписва създаването на други технически резерви по смисъла на чл. 68 от Кодекса за застраховането;
  14. (доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) изпраща представители на комисията на заседанията на органите за управление на застрахователите и презастрахователите;
  15. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) прилага принудителните административни мерки по Кодекса за застраховането и Закона за здравното осигуряване;
  16. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) утвърждава образци на декларации, отчети, доклади, справки и други документи по Кодекса за застраховането;
  17. (изм. и доп. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) контролира цялостната дейност на застрахователите, презастрахователите, застрахователните брокери и застрахователните агенти, включително и спазване на доброволността на застраховането;
  18. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) определя длъжностните лица от администрацията на комисията, които имат право да съставят актове за установяване на нарушения на Кодекса за застраховането и на нормативните актове по неговото прилагане;
  19. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) налага глоби и имуществени санкции за нарушенията на Кодекса за застраховането и на нормативните актове по неговото прилагане;
  20. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)
  21. упражнява надзор върху застрахователите в ликвидация и в несъстоятелност;
  22. уведомява прокуратурата при откриване на данни за престъпления във връзка със застраховането;
  23. организира и ръководи дейността на управление "Застрахователен надзор";
  24. (доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) решава други въпроси във връзка с надзора върху застраховането и презастраховането, които не са предоставени в изричната компетентност на комисията;
  25. осъществява правомощията по държавния надзор върху дейността по доброволно здравно осигуряване по Закона за здравното осигуряване, които не са предоставени в изричната компетентност на комисията.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) Предложението по чл. 13, ал. 1, т. 5 - за издаване на лиценз, и по т. 6 - за преобразуване, се прави не по-късно от един месец преди изтичането на срока за произнасяне на комисията, а при доброволно прекратяване на застраховател - не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока за произнасяне на комисията, като към него се прилагат всички необходими документи.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Индивидуалните административни актове на заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор", подлежат на обжалване по административен ред пред комисията при съответното прилагане на Административнопроцесуалния кодекс.
- (4) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г.) (*) Индивидуалните административни актове на заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор", могат да се обжалват по съдебен ред пред Върховния административен съд.
- (5) Обжалването по ал. 4 не спира изпълнението на индивидуалния административен

акт.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)

Правомощия на заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор"

Чл. 16. (1) Заместник-председателят, ръководещ управление "Застрахователен надзор", има право самостоятелно да:

1. прави предложение по чл. 13, ал. 1, т. 5, 6, 10 и 11;
2. (отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)
3. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) осъществява правомощията по чл. 16 от Кодекса за застраховането;
4. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) издава или отказва издаване на разрешение за прехвърляне на застрахователен портфейл между застрахователи или на презастрахователен портфейл;
5. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) вписва, отказва вписване и заличава застрахователен брокер и застрахователен агент от регистъра на комисията;
6. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) одобрява лицата по чл. 13, 22 и 26 от Кодекса за застраховането;
7. (отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)
8. (отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)
9. (отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)
10. (отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)
11. (отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)
12. одобрява годишните презастрахователни програми на застрахователите, контролира сключените от тях презастрахователни договори и тяхното изпълнение;
13. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) одобрява или предписва създаването на други технически резерви по смисъла на чл. 68 от Кодекса за застраховането;
14. (доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) изпраща представители на комисията на заседанията на органите за управление на застрахователите и презастрахователите;
15. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) прилага принудителните административни мерки по Кодекса за застраховането и Закона за здравното осигуряване;
16. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) утвърждава образци на декларации, отчети, доклади, справки и други документи по Кодекса за застраховането;
17. (изм. и доп. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) контролира цялостната дейност на застрахователите, презастрахователите, застрахователните брокери и застрахователните агенти, включително и спазване на доброволността на застраховането;
18. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) определя длъжностните лица от администрацията на комисията, които имат право да съставят актове за установяване на нарушения на Кодекса за застраховането и на нормативните актове по неговото прилагане;
19. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) налага глоби и имуществени санкции за нарушенията на Кодекса за застраховането и на нормативните актове по неговото прилагане;
20. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)
21. упражнява надзор върху застрахователите в ликвидация и в несъстоятелност;
22. уведомява прокуратурата при откриване на данни за престъпления във връзка със застраховането;

23. организира и ръководи дейността на управление "Застрахователен надзор";
24. (доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) решава други въпроси във връзка с надзора върху застраховането и презастраховането, които не са предоставени в изричната компетентност на комисията;
25. осъществява правомощията по държавния надзор върху дейността по доброволно здравно осигуряване по Закона за здравето осигуряване, които не са предоставени в изричната компетентност на комисията.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) Предложението по чл. 13, ал. 1, т. 5 - за издаване на лиценз, и по т. 6 - за преобразуване, се прави не по-късно от един месец преди изтичането на срока за произнасяне на комисията, а при доброволно прекратяване на застраховател - не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока за произнасяне на комисията, като към него се прилагат всички необходими документи.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Индивидуалните административни актове на заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор", подлежат на обжалване по административен ред пред комисията при съответното прилагане на Административнопроцесуалния кодекс.
- (4) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г.) (*) Индивидуалните административни актове на заместник-председателя, ръководещ управление "Застрахователен надзор", могат да се обжалват по съдебен ред пред Върховния административен съд.
- (5) Обжалването по ал. 4 не спира изпълнението на индивидуалния административен акт.
- (6) (Отм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.)

Правомощия на заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор"

Чл. 17. (1) Заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор", има право самостоятелно да:

1. прави предложения по чл. 13, ал. 1, т. 5 - 7, 10 и 11;
2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) дава, отказва да даде и отнема разрешение за управление на фонд за допълнително социално осигуряване;
3. издава разрешения в случаите, предвидени в нормативните актове по допълнително социално осигуряване;
4. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) одобрява изменения и допълнения в правилниците на фондовете за допълнително социално осигуряване и други документи и определя изискванията към тях в случаите, предвидени в нормативните актове по допълнително социално осигуряване;
5. утвърждава методически ръководства, договори, списъци, образци и други документи, свързани с дейността по допълнително социално осигуряване;
6. определя вида, формата и съдържанието на отчетите, които се представят пред комисията от дружествата за допълнително социално осигуряване;
7. обменя информация с Българската народна банка, Националния осигурителен институт, с попечителските и консултативните съвети на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и с други органи, институции и организации;
8. организира оперативния контрол за законосъобразно упражняване на дейността по допълнително социално осигуряване;
9. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) разпорежда съвместно с Българската народна банка извършването на проверки на банки относно дейността им като банки-попечители на дружествата и фондовете за допълнително социално осигуряване;
10. определя длъжностните лица, които да присъстват на заседания на органите за

управление на дружествата за допълнително социално осигуряване в случаите, предвидени в нормативните актове по допълнително социално осигуряване;

11. определя длъжностните лица, които имат право да съставят актове за констатирани нарушения на нормативните актове по допълнително социално осигуряване;

12. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) прилага предвидените в Кодекса за социално осигуряване принудителни административни мерки;

13. издава наказателни постановления за налагане на глоби и имуществени санкции в случаите, предвидени в нормативните актове по допълнително социално осигуряване;

14. (отм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.)

15. (доп. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) упражнява надзор върху дружествата за допълнително социално осигуряване в процедура по преобразуване, ликвидация и в несъстоятелност;

16. уведомява прокуратурата при наличие на основателно съмнение за извършено престъпление;

17. организира и ръководи дейността на управление "Осигурителен надзор";

18. взема решения по други въпроси, свързани с дейността по допълнително социално осигуряване, които не са от изричната компетентност на комисията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) Предложение по чл. 13, ал. 1, т. 5 - за издаване на лицензии, и по чл. 13, ал. 1, т. 6 се прави в двумесечен срок от датата на представяне на всички изискуеми документи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Индивидуалните административни актове на заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор", подлежат на обжалване по административен ред пред комисията при съответното прилагане на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г.) Индивидуалните административни актове на заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор", могат да се обжалват по съдебен ред пред Върховния административен съд.

(5) Обжалването по ал. 4 не спира изпълнението на индивидуалния административен акт.

Правомощия на члена на комисията, подпомагащ политиката ѝ по анализ и оценка на рисковете на финансовите пазари, усъвършенстване на пазарната практика и защита интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) (1) Членът на комисията по чл. 3, т. 5 подпомага комисията при разработване и прилагане на правила и системи за управление на рисковете на финансовите пазари.

(2) Членът на комисията по чл. 3, т. 5 координирано със съответния заместник-председател разглежда по ред, определен в правилника на комисията:

1. жалби, подадени срещу поднадзорни на комисията лица;

2. предложения за усъвършенстване на дейността на съответните органи на комисията.

(3) Членът на комисията по чл. 3, т. 5 самостоятелно разглежда жалби и оплаквания, подадени срещу решения на комисията или на нейни органи.

(4) Във връзка с дейността по ал. 2 и 3 отправя предложения и препоръки до комисията и съответните заместник-председатели относно следваната надзорна политика и създадената практика по прилагането на нормативните актове.

Ред за упражняване на правомощията на комисията и нейните органи

Чл. 18. (1) При осъществяване на правомощията на комисията и на нейните органи членовете на комисията, както и определените по установения в този закон ред длъжностни лица от комисията, с оглед на възложените им задачи имат право:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп.

- ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) да изискват писмени обяснения, документи, включително и заверени копия от документи, данни, сведения и други носители на информация от поднадзорните лица или от други лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон или на Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за здравното осигуряване и Регламент 1060/2009 както и да проверяват тяхната документация и отчетност;

2. да установяват притежаваните от поднадзорните лица парични средства, материални ценности, включително и ценните книжа и други техни активи;

3. да проверяват счетоводни, търговски и други документи, отразяващи извършваните сделки;

4. да извършват насрещни проверки;

5. (доп. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) да изискват от трети лица сведения, документи, включително и заверени копия от документи, извлечения по сметки и други данни, необходими за извършване на насрещните проверки и/или във връзка със сигнали, жалби или искания, включително от органи на други държави, осъществяващи финансов надзор;

6. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) на свободен достъп в служебните помещения и до информационните системи на поднадзорните лица и другите лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон, на Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за здравното осигуряване и Регламент 1060/2009, както и да изискват проверяваните лица и/или техни представители или служители да се явят в сградата на комисията;

7. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) да присъстват на заседанията на управителните и контролните органи на поднадзорните лица, като изразяват становища, които се отразяват в протокола на заседанието.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) За целите на осъществявания надзор, като разходите са за сметка на поднадзорното лице, ресорният заместник-председател може да назначи:

1. външен одитор на поднадзорното лице съгласно определени от комисията изисквания;

2. външни независими експерти за извършването на оценка на активите на поднадзорното лице и да изисква от поднадзорното лице да отрази резултатите от оценката във финансовите отчети.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., изм. - ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31.03.2009 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) По писмено искане от председателя на комисията за целите на упражнявания от комисията надзор банките са длъжни да предоставят информация за авоарите и операциите по сметките и влоговете на поднадзорните лица, както и на други лица, за които има данни, че нарушават разпоредбите на този закон, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за здравното осигуряване, Закона срещу пазарните

злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел или на Регламент 1060/2009. За целите и при условията на изречение първо банките са длъжни да предоставят информация за авоарите и операциите по сметките и влогове на клиенти на банката при постъпило в комисията искане от чуждестранен орган, осъществяващ финансов надзор в друга държава, с който има сключено споразумение за сътрудничество и обмен на информация. Предоставянето на информация по изречение първо и второ не може да бъде отказано или ограничено по съображения за банкова или търговска тайна.

(4) Всички данни и документи за нарушения по този закон, които могат да доведат до разкриване на самоличността на предоставилото ги лице, се предоставят от комисията на трети лица само с негово съгласие, освен ако в закона е предвидено друго.

(5) Полицията, прокуратурата, както и останалите държавни органи и длъжностните лица са длъжни да оказват в рамките на своите правомощия съдействие на комисията и нейните служители при изпълнение на служебните им задължения и осъществяването на надзорните им функции.

(6) Комисията, при и по повод изпълнение на възложените ѝ функции, има право на безвъзмезден достъп до информационните регистри, изградени и поддържани с бюджетни средства.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Във връзка с упражняването на правомощията ѝ по този закон комисията може да поиска от подуправителя на Българската народна банка, ръководещ управление "Банков надзор":
1. извършването на целеви проверки на банки и представяне на резултатите от тях при спазване на ограниченията по чл. 62 от Закона за кредитните институции;
2. при необходимост извършването на съвместни проверки на банки или други финансови институции, които са поднадзорни лица на комисията и Българската народна банка.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Във връзка с осъществяването на правомощията по този закон комисията може да извършва общи проверки заедно с органите на Националната агенция за приходите на Държавната агенция "Национална сигурност" и на други компетентни органи.

(9) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) За осъществяване на надзора на консолидирана основа комисията има право да изисква от предприятия-майки и от дъщерните дружества на лицата по чл. 1, ал. 2 всички необходими документи и информация.

(10) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Членовете на комисията, както и определените по установения в този закон ред длъжностни лица от администрацията на комисията, не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на надзорните им функции и правомощия, освен ако са извършили престъпление или са действали умишлено.

Извършване на проверки

Чл. 19. (1) Проверки се осъществяват от служители от администрацията на комисията, определени със заповед на председателя или на съответния заместник-председател.

(2) Служителите по ал. 1 извършват проверки на място и в сградата на комисията за:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) спазването на този закон, Кодекса за социално осигуряване, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Кодекса за застраховането, Закона за здравното осигуряване, Закона срещу пазарните

злоупотреби с финансови инструменти и на подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане, както и на Регламент 1060/2009, съгласно чл. 23 от него;

2. предотвратяване и разкриване на закононарушения.

(3) Поднадзорното лице е длъжно да осигури всички условия за нормалното протичане на проверката.

(4) Длъжностните лица от администрацията на комисията са длъжни да се легитимират при изпълнение на служебните си задължения, като представят заповедта по ал. 1.

(5) Проверяваното лице е длъжно да оказва съдействие на комисията и длъжностните лица от администрацията ѝ, като:

1. предоставя място за извършване на проверката, както и да се яви при поискване в сградата на комисията;

2. определя свой служител за контакти и оказване на съдействие на проверяващите длъжностни лица;

3. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) предоставя достъп до служебни помещения и до информационни системи;

4. предоставя всички счетоводни, търговски и други документи, необходими за установяване на факти и обстоятелства, свързани с обхвата на проверката;

5. при поискване предоставя заверени копия от счетоводни и други документи; заверката се извършва с полагане на надпис "Вярно с оригинала", дата, подпис и печат от упълномощен представител на проверяваното лице;

6. дава писмени обяснения при поискване от длъжностното лице.

(6) За всяка извършена проверка се съставя констативен документ в два екземпляра, който се подписва от длъжностните лица на комисията, извършили проверката, и се връчва срещу подпис на провереното лице.

Глава четвърта

АДМИНИСТРАЦИЯ НА КОМИСИЯТА

Организация и задължения

Чл. 20. (1) Дейността на комисията се подпомага от администрация, чийто състав, структура, права и задължения се определят с правилника за устройството и дейността на комисията.

(2) Правоотношенията със служителите от администрацията възникват и се уреждат по Кодекса на труда.

(3) Служители на комисията не могат да бъдат лица, които:

1. са били осъждани за умишлено престъпление от общ характер;

2. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) упражняват контрол върху поднадзорното лице, или притежават пряко или чрез свързани лица над 5 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на поднадзорното лице;

3. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) са членове на управителни или контролни органи на поднадзорното лице, или са оправомощени да управляват или представляват поднадзорното лице, без да са членове на неговите управителни или контролни органи;

4. са съпрузи или роднини по права или съребрена линия до трета степен включително с лица по т. 3, с членове на комисията или с други служители в нея, с които се намират в йерархическа зависимост;

5. работят по трудово или гражданско правоотношение за поднадзорното лице.

(4) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) Служителите от администрацията на комисията подават декларации за имущественото си състояние при встъпването си в длъжност и към 31 декември на всяка календарна година. Имуществото - предмет на деклариране, сроковете и редът за деклариране, съхраняването и достъпът до информацията,

съдържаща се в декларациите, се определят с правилника за устройството и дейността на комисията.

Възнаграждения на администрацията

Чл. 21. (1) Основните месечни възнаграждения на служителите на комисията се определят от председателя съгласно вътрешните правила за работната заплата и разполагаемите средства по бюджета на комисията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Служителите на комисията получават допълнително материално стимулиране към основното месечно възнаграждение, определено въз основа на периодична оценка на индивидуалното им трудово изпълнение, при условия и по ред, определени с вътрешните правила за работната заплата, приети от комисията.

(3) Средствата по ал. 2 се определят в размер до 25 на сто от brutния годишен размер на средствата за работна заплата и се включват в бюджета на комисията.

(4) Членовете и администрацията на комисията се застраховат задължително със застраховка "Злополука" за сметка на нейния бюджет.

(5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2004 г.) Когато длъжност в администрацията на комисията се заема от служител с висше юридическо образование, придобитият трудов стаж се признава за стаж по специалност "Право".

Глава пета

ИЗБЯГВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Конфликт на интереси

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) (1) Членовете на комисията трябва незабавно да уведомят комисията, когато от тях се изисква да разгледат или да участват в разглеждането на въпрос, по отношение на който имат пряк или косвен интерес, пораждащ основателни съмнения в тяхната безпристрастност, и това ще доведе до конфликт с надлежното изпълнение на функциите им или упражняване на правомощията им.

(2) Член на комисията, по отношение на който съществува конфликт на интереси по въпрос, разглеждан на заседание на комисията, не участва в обсъждането и гласуването при вземането на решение по този въпрос.

(3) В случаите по ал. 1, когато лицето, което е декларирано наличие на пряк или косвен интерес, е председателят или заместник-председател, и въпросът, по отношение на който съществува конфликт на интереси, е в правомощията му на едноличен орган, комисията определя заместник-председател, съответно друг член на комисията, който да го замести.

(4) Служителите от администрацията на комисията трябва незабавно да уведомят председателя, съответно заместник-председателя, който пряко ръководи съответното управление, когато от тях се изисква да разгледат или да участват в разглеждането на въпрос, по отношение на който имат пряк или косвен интерес, пораждащ основателни съмнения в тяхната безпристрастност, и това ще доведе до конфликт с надлежното изпълнение на задълженията им.

(5) Алинея 1 се прилага и по отношение на служителите от администрацията на комисията, когато от тях се изисква да извършат или да участват в извършването на проверка.

(6) Уведомяването по ал. 5 за наличие на пряк или косвен интерес на служители от администрацията на комисията, които извършват или участват в извършването на проверка, може да се направи и от проверяваното лице.

(7) Председателят, съответно заместник-председателят, който пряко ръководи

съответното управление на комисията, писмено разпорежда прекратяване участието на лицето по ал. 4, съответно по ал. 5, в разглеждането на въпроса или в извършването на проверката и определя друг служител да го замести.

(8) Формата, съдържанието и редът за извършване на уведомяванията се определят с правилника за устройството и дейността на комисията.

Глава шеста

ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА И ТАЙНА

Професионална етика

Чл. 23. Членовете на комисията, както и служителите от нейната администрация са длъжни да спазват правилата за професионална етика, приети от комисията.

Професионална тайна

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) (1) Информацията, която комисията създава и получава във връзка с изпълнението на нейните функции и която представлява търговска, банкова или друга защитена от закона тайна или чието разгласяване ще увреди търговския интерес на поднадзорните лица, е професионална тайна. Професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.

(2) Не е професионална тайна информацията, която подлежи на публично огласяване според този или друг закон.

(3) Членовете на комисията и служителите от нейната администрация са длъжни да пазят професионалната тайна, включително след освобождаването им от длъжност, съответно след прекратяването на трудовите им правоотношения.

(4) Алинея 3 се прилага и за одиторите и за всички други лица, изпълняващи функции, възложени им от комисията.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) С изключение на случаите, когато лицето, предоставило информация, представляваща професионална тайна, е дало изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели, информацията, може да бъде използвана от комисията и нейните органи само във връзка с изпълнението на нейните функции:

1. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) за проверка на спазването на изискванията за издаване на предвидените в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за пазарите на финансови инструменти, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване разрешения (лицензи) за извършване на дейност, регулирана от тези закони, както и за осъществяване на надзор върху извършването на тази дейност;

2. за прилагане на принудителни административни мерки и налагане на административни наказания;

3. при съдебно обжалване на актовете на комисията и нейните органи.

Разкриване на професионална тайна

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) (1) Информация, представляваща професионална тайна, може да се разкрива само:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) пред органите на съда, прокуратурата, разследващите органи и полицейските органи при образувано наказателно производство, а пред съда, ликвидатора и синдика - в граждански и търговски производства в случаите на ликвидация или несъстоятелност на поднадзорно

- лице, ако с информацията не се засягат интересите на трети лица;
2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) пред органите за банков надзор и Държавна агенция "Национална сигурност" при условия и по ред, определени със съвместни инструкции, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;
3. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) пред одитори, извършващи одит на поднадзорни лица и квестори, ликвидатори или синдици на поднадзорни лица, Фонда за компенсиране на инвеститорите и Гаранционния фонд, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;
4. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) пред клирингови къщи или други лица, които съгласно закона извършват клиринг или сетълмент на пазарите на финансови инструменти в Република България, доколкото е необходимо за изпълнение на функциите им - при неизпълнение или възможно неизпълнение от участниците на пазара;
5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) с изричното писмено съгласие на лицето, за което се отнася;
6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) като обобщени данни по начин, който не позволява индивидуализиране на лицата, за които се отнася.
- (2) Информация, отнасяща се до здравословното състояние на физически лица, получена във връзка с осъществяването на финансов надзор, може да се разкрива само с тяхно изрично писмено съгласие или по разпореждане на съда при наличие на данни за извършено престъпление.
- (3) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Лицата и органите по ал. 1 са длъжни да пазят поверителността на получената информация и да я използват за целите, за които им е предоставена, с изключение на случаите, когато комисията е дала изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели.
- (4) Информация, представляваща професионална тайна, може да се предоставя на органите на държава членка, осъществяващи финансов надзор, при условие че те пазят поверителността на получената информация и я използват само във връзка с изпълнението на техните функции:
1. за проверка за спазването на изискванията за издаване на разрешения за извършване на дейност на финансовите пазари, както и за осъществяването на надзор върху извършването на тази дейност;
  2. за налагане на санкции;
  3. при обжалване по административен или съдебен ред на техните актове.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, при условие че е осигурено същото равнище на поверителност на предоставената информация, на:
1. органите на държава членка, които осъществяват надзор върху дейността на кредитни институции, във връзка с изпълнение на техните надзорни функции;
  2. органите на държава членка, които участват в процедури по ликвидация, несъстоятелност или други подобни процедури на инвестиционни посредници, застрахователи, колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества и депозитари, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции;
  3. лица от държава членка, които отговарят за предвидените от закон одити на отчетите на инвестиционни посредници, кредитни институции, застрахователи и други финансови институции, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции;
  4. органите от държава членка, които управляват схеми за компенсиране на инвеститорите или фондове за обезпечаване на застрахователни вземания, във връзка с изпълнение на техните функции.
- (6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Информация,

представляваща професионална тайна, може да се предоставя на чуждестранен орган от трета държава, осъществяващ финансов надзор, въз основа на споразумение за сътрудничество и обмен на информация и при условие че органът, на който се предоставя информацията:

1. осигурява поне същото равнище на поверителност на предоставената информация;
2. има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от комисията;
3. има потребност от исканата информация за осъществяване на неговите надзорни функции.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) Комисията може да предоставя по реда на ал. 1, т. 1 - в случаите на ликвидация или несъстоятелност, т. 2 и 3 и ал. 6 информация, представляваща професионална тайна, получена от органите на държава членка, осъществяващи финансов надзор, само с тяхното изрично съгласие и за целите, за които е дадено съгласието.

Глава седма

БЮДЖЕТ И ИМУЩЕСТВО НА КОМИСИЯТА

Имущество на комисията

Чл. 26. (1) Имуществото на комисията се състои от право на собственост и от други права.

(2) Недвижимите имоти, предоставени от държавата на комисията, са публична държавна собственост.

Такси

Чл. 27. (1) Комисията събира такси за:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 39 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) издаване на лицензи, разрешения и лицензии за извършване на дейност по Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Кодекса за застраховането, Закона за здравното осигуряване и Кодекса за социално осигуряване, за даване на разрешения за управление на фондове за допълнително социално осигуряване и на разрешение за организиране и управление на договорен фонд, както и за извършване на регистрация на агенция за кредитен рейтинг съгласно Регламент 1060/2009;

2. издаваните от нея и нейните органи разрешения за сливане, вливане, разделяне или отделяне на поднадзорни лица;

3. издаване на потвърждения на проспекти за публично предлагане на ценни книжа;

4. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) даване на разрешение за доброволно прекратяване на дружество за допълнително социално осигуряване;

5. издаване на допълнителни разрешения за осъществяване на дейност по нов вид застраховка или по нов здравноосигурителен пакет;

6. разглеждане на документи за издаване на актовете по т. 1, 2, 3, 4 и 5;

7. за осъществяване на общ финансов надзор, включително за обработка на задължителната текуща и периодична информация и за извършване на проверки.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Таксите по ал. 1 се определят в тарифа - приета от Министерския съвет по предложение на комисията.

(3) Таксите по ал. 1, т. 7 се заплащат ежегодно на две равни вноски в срок до 31 март и 30 септември на текущата година.

- (4) Таксите по ал. 1, т. 7 на новорегистрираните през съответната година лица се изчисляват пропорционално на времето от вписването им в търговския регистър до края на годината, като дните на годината се броят за 360. В тези случаи таксата се заплаща в срок до 31 януари на годината, следваща годината на регистриране.
- (5) При неплащане в установения срок на таксата по ал. 1, т. 7 за срока на забавата върху дължимата сума се начислява и дължи лихва в размер на законната лихва.
- (6) Таксите не подлежат на възстановяване и се отчитат като счетоводни разходи за контролираните лица.
- (7) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) Просрочените такси, дължими в полза на комисията, подлежат на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Актът за установяване на вземането се издава от съответния заместник-председател и се обжалва пред комисията.
- (8) Надвнесените и погрешно внесените такси подлежат на връщане.

Бюджет на комисията

- Чл. 28. (1) Комисията има самостоятелен бюджет, който е част от републиканския бюджет на Република България.
- (2) Народното събрание приема бюджета на комисията като самостоятелна част от републиканския бюджет.
- (3) Министерският съвет не може да изменя проекта на бюджет на комисията, а само изразява становище по него пред Народното събрание.
- (4) Бюджетът на комисията се съставя, изпълнява и отчита по реда на Закона за устройството на държавния бюджет.
- (5) По бюджета на комисията постъпват приходите от:
1. таксите по чл. 27, ал. 1;
  2. продажбата на периодични издания, издавани от комисията, и от продажбата на формуляри;
  3. субсидия от централния бюджет;
  4. други източници и дейности, разрешени от закона.
- (6) Приходната и разходната част на бюджета се съставят по класификацията на приходите и разходите на държавния бюджет.
- (7) (Доп. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Председателят на комисията или определен от него заместник-председател е първостепенен разпоредител, а ръководителите на териториалните подразделения и председателят на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори са второстепенни разпоредители с бюджетни кредити.

Глава осма

ОТЧЕТНОСТ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА

Отчети и контрол

- Чл. 29. (1) (Доп. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Комисията представя на Народното събрание годишен отчет за дейността си, годишен финансов отчет и отчет за изпълнението на бюджета в срок не по-късно от 30 май на следващата година. В годишния финансов отчет и отчета за изпълнението на бюджета на комисията се включват и годишният финансов отчет и отчетът за изпълнението на бюджета на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.
- (2) Отчетът за изпълнението на бюджета на комисията и годишният ѝ финансов отчет се проверяват от Сметната палата. Докладът на Сметната палата се представя в Народното събрание.
- (3) Годишният отчет за дейността на комисията следва да съдържа информация за:

1. състоянието и перспективите на финансовите пазари;
  2. адекватността на нормативната уредба на финансовите пазари;
  3. издадените разрешения, потвърждения, одобрения и други индивидуални административни актове, предвидени в този закон, отказите за издаване на такива актове, за извършените регистрации, за обжалваните и потвърдените от съда актове на комисията;
  4. резултатите от осъществения надзор върху лицата по чл. 1, ал. 2;
  5. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) обобщена информация за дейността по чл. 17а;
  6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) информационната политика, вътрешното и международното сътрудничество;
  7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) организацията, финансирането и кадровата политика на комисията;
  8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) други данни, определени от комисията.
- (4) Комисията е длъжна при поискване да представи на Народното събрание и всякакви други сведения и документи, свързани с нейната дейност.

Глава девета

РЕГИСТРИ КЪМ КОМИСИЯТА

Регистри

Чл. 30. (1) Комисията води публични регистри за:

1. регулираните пазари на ценни книжа;
  2. инвестиционните посредници;
  3. публичните дружества и други емитенти на ценни книжа;
  4. инвестиционните дружества;
  5. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2005 г.) управляващите дружества и управляваните от тях договорни фондове;
  6. физическите лица, които по договор непосредствено извършват инвестиционни консултации и сделки с ценни книжа;
  7. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) застрахователите и презастрахователите;
  8. здравноосигурителните дружества;
  9. (доп. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) застрахователните брокери и застрахователните агенти;
  10. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) дружествата за допълнително социално осигуряване, управляваните от тях фондове и професионалните схеми;
  11. (нова - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) осигурителните посредници на дружествата за допълнително социално осигуряване;
  12. (нова - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) лицата, които имат призната правоспособност на отговорен актюер;
  13. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) агенциите за кредитен рейтинг, регистрирани от комисията съгласно Регламент 1060/2009.
- (2) Подлежащите на вписване обстоятелства, воденето и съхраняването на регистрите на комисията, както и процедурите, осигуряващи функционирането на регистрите като единна информационна система, се уреждат с наредба.

Глава десета

КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ПО ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ

Функции и задачи (Загл. изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.)

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) (1) Създава се Консултативен съвет по финансова стабилност като съвещателен орган, наричан по-нататък "съвета".

(2) Основната цел на съвета е да съдейства за по-ефективно сътрудничество за поддържане на финансовата стабилност чрез обмяна на информация и оценка на състоянието и развитието на финансовата система и финансовите пазари в страната, потенциалното влияние на външни и вътрешни фактори върху нея и координиране на дейността в тази насока.

(3) Съветът има следните задачи:

1. оценява състоянието на националната финансова система и финансовите пазари и осигурява взаимна информираност между членовете на съвета по отношение на участниците на пазара, основните събития и тенденции, които могат да окажат влияние върху националната финансова система;

2. наблюдава и анализира системните рискове за стабилността на националната финансова система и обсъжда мерки за въздействие в случай на заплахата за стабилността на националната финансова система или финансова криза;

3. координира дейността в съответствие с правомощията на членовете на съвета в случай на непосредствена заплахата или криза в националната финансова система и пазари;

4. обсъжда предложения за усъвършенстване на практиката по прилагане и подобряване на нормативната уредба на финансовите пазари и съдейства за усъвършенстване и повишаване на ефективността на надзора върху участниците на финансовите пазари.

(4) Съветът може да отправя предложения и препоръки към членовете си във връзка с правомощията на представляваните от тях институции по защита и поддържане на финансовата стабилност, предотвратяване и управление на финансова криза.

(5) В изпълнение на своите правомощия съветът приема решения. Решенията се приемат единодушно.

(6) Членове на съвета са министърът на финансите, председателят на комисията и управителят на Българската народна банка, като негов председател е министърът на финансите. По покана на съвета на неговите заседания могат да присъстват и други лица, чиито функции и задачи имат отношение към финансовата стабилност.

(7) Заседанията на съвета се ръководят от министъра на финансите.

(8) Съветът се свиква на редовни заседания от председателя минимум четири пъти в годината. Съветът може да бъде свикан и по искане на който и да е от членовете му, които участват в заседанието лично. При невъзможност за участие в заседанието членовете на съвета се представляват от съответния заместник-министър, подуправител или заместник-председател на комисията, за което се уведомяват писмено останалите членове.

(9) Подготовката и организацията на заседанията се извършват от Министерството на финансите. При изпълнение на функциите си съветът се подпомага от секретар към председателя.

(10) Съветът приема правилник за дейността си. За заседанията на съвета се води протокол.

(11) Съветът може да създава работни групи с експерти на Министерството на финансите, Българската народна банка и комисията.

(12) Решението за публично оповестяване на информация във връзка с работата на съвета се приема с единодушие.

(13) Всички държавни органи и длъжностни лица са длъжни да оказват в рамките на своите правомощия съдействие на съвета и да му предоставят необходимата

информация при осъществяване на неговите функции.

(14) За улесняване на международното сътрудничество във връзка с финансовата стабилност членовете на съвета могат да сключват споразумения за сътрудничество с институции, осъществяващи задачи в тази област в държави - членки на Европейския съюз, и други държави.

Глава единадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 32. (1) Който възпрепятства Комисията за финансов надзор, нейните органи или надлежно упълномощени служители от нейната администрация при осъществяване на надзорни правомощия, възложени им с този или с друг закон, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв., ако деянието не съставлява престъпление. При повторно нарушение глобата е в размер от 2000 до 10 000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1 на юридическо лице или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 8000 лв., а при повторно нарушение - от 4000 до 16 000 лв.

(3) Актовете за установяване на административните нарушения по ал. 1 и 2 се съставят от упълномощени от председателя на комисията длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от председателя на комисията.

(4) Установяването на административните нарушения, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Финансови пазари" са пазарът на ценни книжа, пазарът на застрахователни и осигурителни услуги.
2. "Органи на комисията" са председателят и тримата заместник-председатели на комисията.
3. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) "Нормативни актове по допълнително социално осигуряване" са Кодексът за социално осигуряване и подзаконовите актове по неговото прилагане.
4. "Контрол" е налице, когато контролиращият:
  - а) притежава, включително чрез дъщерно дружество или по силата на споразумение с друго лице повече от половината от гласовете в общото събрание на друго лице, или
  - б) има възможността да определя, пряко или непряко, повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на друго лице, или
  - в) има възможността да ръководи, включително и чрез или заедно с дъщерно дружество по силата на устав или договор дейността на друго лице, или
  - г) като акционер или съдружник в едно дружество контролира самостоятелно по силата на сделка с други съдружници или акционери в същото дружество повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на дружеството, или
  - д) може по друг начин да упражнява решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на дружеството.
5. (нова - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) "Свързани лица" са:
  - а) съпрузите, роднините по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен включително и роднините по сватовство до трета степен включително;
  - б) съдружниците;

- в) лицата, едното от които участва в управлението на другото или на негово дъщерно дружество;
  - г) лицата, в чийто управителен или контролен орган участва едно и също юридическо или физическо лице, включително когато физическото лице представлява юридическо лице;
  - д) дружество и лице, което притежава повече от 10 на сто от дяловете или акциите, издадени с право на глас в дружеството;
  - е) лицата, едното от които упражнява контрол спрямо другото;
  - ж) лицата, чиято дейност се контролира от трето лице или от негово дъщерно дружество;
  - з) лицата, които съвместно контролират трето лице или негово дъщерно дружество;
  - и) лицата, едното от които е търговски представител на другото.
6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) "Дружества за допълнително социално осигуряване" са пенсионноосигурителните дружества и дружествата за доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация.
8. (нова - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., предишна т. 7 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) "Държава членка" е държава, която е членка на Европейския съюз, или друга държава, която принадлежи към Европейското икономическо пространство.
9. (нова - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., предишна т. 8 - ДВ, бр. 43 от 2010 г.) "Трета държава" е държава, която не е държава членка по смисъла на т. 7.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) От влизането в сила на този закон:

1. правомощията на Националния съвет по застраховане и на Съвета по допълнително социално осигуряване се прекратяват;
2. правомощията на Държавната комисия по ценните книжа, на директора на Агенцията за застрахователен надзор и на председателя на Държавната агенция за осигурителен надзор се прекратяват.

(2) Разрешенията (лицензиите) и другите индивидуални административни актове, издадени от органите по ал. 1, запазват действието си.

(3) Заварените при влизането в сила на закона производства пред органите по ал. 1 продължават пред съответния компетентен орган по този закон. Споровете за компетентност се решават от комисията.

§ 3. (1) Държавната комисия по ценните книжа, Агенцията за застрахователен надзор и Държавната агенция за осигурителен надзор се преобразуват чрез сливане в Комисия за финансов надзор от датата на влизане в сила на този закон.

(2) Активите, пасивите, архивът и другите права и задължения на Държавната комисия за ценните книжа, Агенцията за застрахователен надзор и Държавната агенция за осигурителен надзор се поемат от Комисията за финансов надзор.

(3) В петнадесетдневен срок от влизането в сила на закона председателят на комисията преобразува служебните правоотношения на държавните служители в Държавната комисия по ценните книжа, Агенцията за застрахователен надзор и Държавната агенция за осигурителен надзор в безсрочни трудови правоотношения. Придобитите рангове и неизползваните отпуски се запазват.

(4) Трудовите правоотношения на служителите на Държавната комисия по ценните книжа, Агенцията за застрахователен надзор и Държавната агенция за осигурителен

надзор се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 4. (В сила от 28.01.2003 г.) (1) Народното събрание избира членовете на комисията в двумесечен срок от обнародване на този закон, като мандатът на членовете започва да тече от влизане в сила на закона.

(2) Членовете на първия състав на комисията, формиран съгласно този закон, се избират с мандат:

1. председателят - за 6 години;

2. заместник-председателят, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност" - за 6 години;

3. заместник-председателят, ръководещ управление "Застрахователен надзор" - за 5 години;

4. заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор" - за 4 години;

5. от другите членове: първият - за 4 години, вторият - за 5 години и третият - за 6 години, като определянето им става с решението за тяхното избиране.

(3) За членове на комисията могат да бъдат избрани членове на Държавната комисия по ценните книжа, директорът на Агенцията за застрахователен надзор и председателят на Държавната агенция за осигурителен надзор.

(4) До влизането в сила на закона членовете на комисията ръководят техническите и организационните действия във връзка с преобразуването по § 3.

(5) Служителите и материалните активи на Държавната комисия по ценните книжа, Агенцията за застрахователен надзор и Държавната агенция за осигурителен надзор, заедно с необходимата им издръжка, преминават към Комисията за финансов надзор по ред, определен от членовете на комисията.

(6) Бюджетът на комисията за 2003 г. се съставя на основата на бюджетите на Държавната комисия по ценните книжа, Агенцията за застрахователен надзор и Държавната агенция за осигурителен надзор за 2003 г.

(7) Министърът на финансите и министърът на труда и социалната политика извършват произтичащите от този закон промени в републиканския бюджет за 2003 г. във връзка със съставянето на бюджета на комисията за 2003 г.

§ 5. Приетите подзаконовни нормативни актове по прилагането на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за застраховането, Кодекса за задължително обществено осигуряване, Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, Закона за здравното осигуряване и Закона за закрила при безработица и насърчаване на заетостта запазват действието си, доколкото не му противоречат.

§ 5а. (Нов - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Издадените от комисията и заместник-председателите до датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз индивидуални административни актове, които не са подлежали на обжалване по съдебен ред, не могат да бъдат обжалвани пред съда по реда на този закон.

§ 6. Комисията за финансов надзор в едномесечен срок от влизането в сила на закона приема правилник за устройството и дейността си.

§ 7. Първото заседание на Консултативния съвет по финансова стабилност се свиква в тримесечен срок от влизането в сила на закона от министъра на финансите. На това заседание се определя редът на ротацията.

§ 8. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8 ал. 1 се изменя така:

"(1) Регулирането и контролът върху лицата, дейностите и сделките по чл. 1, ал. 1 се

извършват от Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък "комисията", както и от заместник-председателя, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност".

2. Членове 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 16а, 17, 18 и 19 се отменят, както и срещаните в закона позовавания на тях.

3. Навсякъде в закона думата "комисията" се заменя със "заместник-председателя, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност", с изключение на глава втора, глава трета, раздели II и IV, глава пета, раздел II, глава шеста, раздел III, глава седма, раздел I, глава единадесета, раздел II, глава четринадесета, глава петнадесета и глава осемнадесета, раздел II, където думата "комисията" се заменя с "Комисията за финансов надзор".

§ 9. (1) В Закона за застраховането (обн., ДВ, бр. 86 от 1996 г.; изм., бр. 1 от 1997 г., бр. 21 от 1997 г. - Решение № 6 на Конституционния съд от 1997 г.; изм., бр. 58 от 1997 г., бр. 21, 52, 93 и 132 от 1998 г., бр. 88 от 1999 г., бр. 83 и 97 от 2000 г., бр. 1, 102 и 110 от 2001 г., бр. 96 и 107 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7, ал. 3 думите "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с "Комисията за финансов надзор и от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

2. Член 17а се изменя така:

"Чл. 17а. Държавният застрахователен надзор се осъществява от Комисията за финансов надзор и от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор" по реда на този закон и на Закона за Комисията за финансов надзор."

3. Членове 17б, 17в, 18, 19, 20, 21 и 22 се отменят.

4. Член 22а се изменя така:

"Чл. 22а. (1) Комисията за финансов надзор извършва проверки за спазването на този закон и на подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

(2) Комисията за финансов надзор издава наредба за реда за извършване на проверките."

5. В чл. 22б се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 т. 1 се изменя така:

"1. нарушаване разпоредбите на този закон, на подзаконовите актове по неговото прилагане, на Закона за Комисията за финансов надзор, на актове на Комисията за финансов надзор и на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", както и предлагане на общи условия и клаузи, които не са били одобрени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор";"

б) в ал. 2 т. 6 и 11 се отменят;

в) алинея 3 се изменя така:

"(3) В особено тежки случаи на нарушения по ал. 1 Комисията за финансов надзор по предложение на нейния заместник-председател, ръководещ управление "Застрахователен надзор":

1. разпорежда писмено на застрахователя да освободи едно или повече лица, оправомощени да го управляват или представляват, или всяко едно от лицата по чл. 10 или 13, или

2. назначава квестори с правомощията по чл. 33, ал. 2 за определен срок."

6. Член 23 се отменя.

7. В чл. 24 думите "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с "Комисията за финансов надзор".

8. В чл. 33, ал. 1 думите "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с

"Комисията за финансов надзор".

9. Членове 34 и 35 се отменят.

10. В чл. 38, ал. 2 думите "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с "Комисията за финансов надзор".

11. В чл. 41 думите "се прилагат чл. 32 и 34" се заменят със "се прилага чл. 32".

12. В чл. 43, ал. 4 думите "воден в Агенцията за застрахователен надзор" се заличават.

13. В чл. 47, 49, чл. 51, ал. 4 и чл. 77, ал. 4 думите "Министерският съвет" се заменят с "Комисията за финансов надзор".

14. В чл. 51а, ал. 3 изречение второ се изменя така: "При неизпълнение на предписанието се прилагат принудителни административни мерки по чл. 22б."

15. В чл. 54 думите "министъра на финансите" се заменят със "заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

16. В чл. 65, ал. 1 и чл. 66, ал. 2 и 5 думите "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с "Комисията за финансов надзор".

17. В чл. 89, ал. 1 думите "назначен от министъра на финансите" се заменят с "избран от Комисията за финансов надзор" и думите "назначени от министъра на финансите" се заменят с думите "избрани от Комисията за финансов надзор".

18. В чл. 90 се правят следните изменения:

а) в ал. 2 думите "Директорът на Агенцията за застрахователен надзор" се заменят със "Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор";

б) в ал. 3 думите "директора на Агенцията за застрахователен надзор" се заменят със "заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

19. В чл. 93 думите "Министърът на финансите" се заменят с "Комисията за финансов надзор".

20. В чл. 94в думите "директора на Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с "Комисията за финансов надзор, на нейния председател или на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

21. В чл. 99, ал. 2 се изменя така:

"(2) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", може да постанови отнемане на придобитите акции в полза на държавата."

22. В чл. 106 се правят следните изменения:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Актът за установяване на административно нарушение се съставя от служители на администрацията на Комисията за финансов надзор и от други лица, овластени за това от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", а в случаите по чл. 96 - от органите на Националната полиция.";

б) в ал. 2 думите "директора на Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с думите "заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

23. Навсякъде в закона думите "Национален съвет по застраховане" и "Националният съвет по застраховане" се заменят съответно с "Комисия за финансов надзор" и "Комисията за финансов надзор", думите "Агенция за застрахователен надзор" и "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят съответно с "управление "Застрахователен надзор" и "заместник-председателя/т на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(2) В § 67, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и

допълнение на Закона за застраховането (ДВ, бр. 96 от 2002 г.) думите "министъра на финансите" се заменят с "Комисията за финансов надзор".

§ 10. В Кодекса за задължително обществено осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г., бр. 55 от 2000 г. - Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74 и 112 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 145, чл. 153, чл. 155, ал. 3, чл. 156, ал. 1 и 2, чл. 174, ал. 1 и 2, чл. 183, ал. 9, т. 4, чл. 184, ал. 2, чл. 190, ал. 1 и 2, чл. 195, ал. 1 и 2 и чл. 201, ал. 2 наименованието "Държавната агенция за осигурителен надзор" се заменя с "Комисията за финансов надзор".

2. В чл. 178, ал. 2 думите "Държавната агенция за осигурителен надзор съгласувано с Комисията по ценните книжа" се заменят със "Заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор", съвместно със заместник-председателя, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност".

3. Навсякъде в кодекса, с изключение на текстовете по т. 1 и 2, наименованието "Държавната агенция за осигурителен надзор" и думите "Агенцията" и "председателя на Държавната агенция за осигурителен надзор" се заменят със "заместник-председателя/ят, ръководещ управление "Осигурителен надзор" на Комисията за финансов надзор".

4. В чл. 156 ал. 2 се отменя.

5. В чл. 181, чл. 192, ал. 2 и чл. 194, ал. 2 думите "с акт на Министерския съвет" се заменят със "с наредба".

6. Създава се чл. 206а:

"Отговорност за нарушения и неизпълнение на предписания

Чл. 206а. (1) Който наруши или допусне да бъдат нарушени разпоредбите на този кодекс относно допълнителното задължително пенсионно осигуряване или не изпълни задължително предписание на контролен орган, се наказва с глоба от 2000 до 10 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(2) За нарушения по ал. 1 на юридическите лица се налага имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лв.

(3) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е глоба от 4000 до 20 000 лв., съответно имуществена санкция от 20 000 до 100 000 лв. Нарушението е повторно по смисъла на чл. 204, ал. 2.

(4) Доходите, придобити от неправомерно извършваната дейност, се отнемат в полза на държавата."

7. В чл. 207, ал. 4 думата "агенцията" се заменя с "Комисията за финансов надзор".

8. Създава се чл. 208:

"Прилагане на принудителни административни мерки

Чл. 208. (1) За предотвратяване и преустановяване на нарушения по дял втори на този кодекс и на актовете по прилагането му, за предотвратяване и преустановяване на вредните последици от тях, както и когато се възпрепятства упражняването на контролна дейност от комисията или са застрашени интересите на членовете на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, могат да бъдат прилагани принудителни административни мерки.

(2) За видовете принудителни административни мерки, органите и начина за тяхното приложение и обжалване се прилага глава четиринадесета от Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване."

§ 11. В Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване (обн., ДВ, бр. 65 от 1999 г.; изм., бр. 110 и 111 от 1999 г., бр. 1, 64 и 83 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 17, ал. 1, чл. 21, ал. 6, т. 4, чл. 22, ал. 2, чл. 26, ал. 4 и 5, чл. 35, чл. 38, ал. 1 и 3, чл. 39, ал. 1 и 2, чл. 40, ал. 1, 2 и 3, чл. 41, ал. 1 и 2, чл. 42, ал. 2 и 3, чл. 57, чл. 62, ал. 2 и 3 и чл. 64, ал. 1 думите "Държавната агенция за осигурителен надзор" и "агенцията" се заменят съответно с "Комисията за финансов надзор" и "комисията".

2. Навсякъде в закона, с изключение на текстовете по т. 1, думите "Държавната агенция за осигурителен надзор" и "агенцията" се заменят съответно със "заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор" на Комисията за финансов надзор" и "заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор" на комисията".

3. В наименованието на глава трета думите "Надзор и" се заличават.

4. Член 30 се изменя така:

"Чл. 30. Лицензирането и надзорът на дружествата за допълнително социално осигуряване се извършват от Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък "Комисията"."

5. Членове 31, 32, 33 и 34 се отменят.

6. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

а) точки 3, 4, 6 и т. 8 - 11 се отменят;

б) в т. 5 след думата "разработва" се добавя "и приема".

7. Член 36 се отменя.

8. Създава се чл. 36а:

"Чл. 36а. Заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор" на Комисията за финансов надзор, утвърждава:

1. списък на банките-депозитари съвместно с Българската народна банка;

2. списък на дипломираните експерт-счетоводители, които имат право да извършват одит на дружествата за допълнително социално осигуряване и на доброволните пенсионни фондове след съгласуване с Института на дипломираните експерт-счетоводители;

3. биометричните таблици, които могат да ползват дружествата за допълнително социално осигуряване и доброволните пенсионни фондове;

4. други документи, свързани с дейността по допълнително социално осигуряване."

9. Член 37 се отменя.

10. Член 43 се отменя.

11. В чл. 60 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думата "агенцията" се заменя с "комисията", а думите "която взема решението в едномесечен срок" се заличават;

б) в ал. 2 думите "С решението агенцията" се заменят с "В едномесечен срок заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор" на комисията, взема решение, с което", а думите "от нея" се заличават;

в) в ал. 3 думите "на агенцията" се заменят с "по ал. 2".

12. В чл. 61 изречение второ се изменя така: "В тези случаи заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор" на комисията, определя с решение условията, реда и начина за удовлетворяване на осигурените лица."

13. В чл. 111, ал. 1 и 2 думите "председателя на агенцията" се заменят със "заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор" на комисията".

14. След чл. 111 се създава глава четиринадесета:

"Глава четиринадесета

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Чл. 112. (1) За предотвратяване и преустановяване на нарушения на този закон и на актовете по прилагането му, за предотвратяване и преустановяване на вредните последици от тях, както и когато се възпрепятства упражняването на контролна

дейност от комисията или са застрашени интересите на членовете на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, комисията може да прилага следните принудителни административни мерки:

1. да дава задължителни предписания за предприемане на конкретни мерки в определен от нея срок;
2. да дава задължителни предписания за необходими промени в правилниците на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване;
3. да спре използването и разпространението на документи, които не са утвърдени по съответния ред;
4. да спре разпространението на реклами и информационни материали, както и провеждането на лотарии;
5. да задължи писмено пенсионноосигурителното дружество да увеличи капитала си в определен срок;
6. да наложи мерки за финансово оздравяване на пенсионноосигурително дружество или на управляван от него пенсионен фонд;
7. да забрани сключването на нови осигурителни договори за определен период;
8. да забрани временно изплащането на дивиденди;
9. да назначи дипломиран експерт-счетоводител, който да извърши финансова или друга проверка на контролирано лице за негова сметка, съгласно изисквания, определени от заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор";
10. да свика общото събрание на акционерите или да насрочи заседание на управителния и надзорния съвет (съвета на директорите) за вземане на решение за мерките, които трябва да бъдат предприети;
11. да спре изпълнението на решение или нареждане на управителните органи на пенсионноосигурителното дружество, което се отнася до дейността по допълнително пенсионно осигуряване;
12. да разпoredи писмено на контролирано от нея лице да освободи едно или повече лица, оправомощени да управляват и представляват съответното лице, и да отнеме управителните и представителните му права до освобождаването му;
13. да назначи квестори в случаите, предвидени в нормативните актове по допълнително социално осигуряване;
14. да отнеме пенсионната лицензия.

(2) Комисията може да информира обществеността за приложените мерки по ал. 1.

(3) Мерките по ал. 1 се прилагат на контролираните от комисията лица, техните служители, лица, които по договор изпълняват ръководни функции в дружеството, или лица, упълномощени да сключват осигурителни договори и да приемат заявления за осигуряване.

(4) При налагането на принудителни административни мерки по ал. 1 не се прилагат разпоредбите на чл. 7, ал. 2 и чл. 11, ал. 1 от Закона за административното производство относно обясненията и възраженията на заинтересуваните лица.

Чл. 113. (1) Принудителните административни мерки по чл. 112, ал. 1, т. 12 - 14 се прилагат с писмено мотивирано решение на комисията, което се съобщава на заинтересуваното лице в 7-дневен срок от постановяването му.

(2) Принудителните административни мерки по чл. 112, ал. 1, т. 1 - 11 се прилагат с писмено мотивирано решение на заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор", което се съобщава на заинтересуваното лице в 7-дневен срок от постановяването му.

Чл. 114. (1) Решението по чл. 113, ал. 1 подлежи на незабавно изпълнение и не може да се обжалва по съдебен ред.

(2) Решението по чл. 113, ал. 2 може да се обжалва само по административен ред пред

Комисията по реда на Закона за административното производство."

§ 12. (1) В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1, 31 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107 и 112 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 86 се изменя така:

"Чл. 86. Държавният надзор върху дейността по доброволно здравно осигуряване се осъществява от Комисията за финансов надзор и от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", по реда на този закон и на Закона за Комисията за финансов надзор."

2. В чл. 88 се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се нова ал. 3:

"(3) Общите условия по здравноосигурителните пакети ясно и недвусмислено определят:

1. покритието и изключенията от него;

2. условията, реда и сроковете за заплащане на здравноосигурителните премии, както и последиците от неплащане или неточно плащане;

3. условията и реда за ползване на здравните услуги и за получаване на здравните стоки;

4. условията, реда и сроковете за възстановяване на направени разходи;

5. условията, реда и сроковете за прекратяване или изменение на здравноосигурителното правоотношение.";

б) досегашната ал. 3 става ал. 4;

в) досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея след думите "осигуреното лице" се добавя "пред Комисията за финансов надзор и нейните органи".

3. В чл. 90а и чл. 90в, ал. 4 думите "Министерският съвет" се заменят с "Комисията за финансов надзор".

4. В чл. 90г, ал. 3 изречение второ се изменя така: "При неизпълнение на предписанието се прилагат принудителни административни мерки по чл. 99."

5. В чл. 90ж думите "министъра на финансите" се заменят със "заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

6. В чл. 95 и 96 думите "директора/ът на агенцията" се заменят съответно със "заместник-председателя/ят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

7. В чл. 97 се създава ал. 9:

"(9) Лицата по ал. 2 - 7 подлежат на одобрение от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

Одобрението предхожда вписването в търговския регистър, съответно назначаването на длъжност, за която вписване не се изисква. Заместник-председателят се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението."

8. В чл. 98 думите "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с "Комисията за финансов надзор".

9. В чл. 99 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 думите "до агенцията" се заменят с "в Комисията за финансов надзор", а в т. 5 след думата "тарифите" се поставя запетая и се добавя "както и техническите основи за калкулация на премиите ставки и техническите планове";

б) в ал. 2 навсякъде думата "агенцията" се заменя със "заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор";

в) в ал. 3 изречение първо се изменя така: "В двумесечен срок от подаване на заявлението заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", изготвя предложение за издаване или отказ от

издаване на лицензия и го внася за разглеждане в Комисията за финансов надзор.";

г) създава се ал. 4:

"(4) Комисията за финансов надзор се произнася по заявлението в едномесечен срок от внасяне на предложението по ал. 3."

10. В чл. 99б се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се нова ал. 2:

"(2) Лицензията на здравноосигурителното дружество се отнема от Комисията за финансов надзор.";

б) досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите "на Агенцията за застрахователен надзор" се заличават.

11. В чл. 99в, ал. 3 накрая се добавя изречение второ: "Квесторът има правомощията на управителните и контролните органи на здравноосигурителното дружество и получава възнаграждение за сметка на дружеството, като размерът на възнаграждението се определя от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор"."

12. Член 99г се отменя.

13. В чл. 99д се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 след думата "тарифите" се поставя запетая и се добавя "както и техническите основи за калкулация на премийните ставки и техническите планове";

б) в ал. 2 думата "или" се заменя със запетая и след думата "тарифите" се добавя "или техническите планове";

в) алинея 3 се изменя така:

"(3) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", издава разрешение по ал. 1 и одобрение по ал. 2 в едномесечен срок от получаване на искането от здравноосигурителното дружество. Заместник-председателят може да поиска становище от министъра на здравеопазването по съдържанието и изпълнимостта на предлаганите здравноосигурителни пакети.";

г) в ал. 4 се създава т. 3:

"3. общите условия по здравноосигурителните пакети и договори нарушават повелителни разпоредби на закона или не отговарят на изискванията на чл. 88, ал. 3 и нарушенията не са отстранени в дадения от заместник-председателя на комисията срок."

14. В чл. 99ж се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

"(1) Преобразуването чрез сливане, разделяне и отделяне на здравноосигурителните дружества се извършва с разрешение на Комисията за финансов надзор.";

б) създават се ал. 2 и 3:

"(2) Преобразуване на здравноосигурителни дружества чрез вливане се извършва с разрешение на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(3) Преобразуването по ал. 1 и 2 се извършва при условията и по реда на глава осма от Закона за застраховането и на Закона за Комисията за финансов надзор."

15. В чл. 99з се правят следните изменения:

а) в ал. 1 и 2 думата "агенцията" се заменя с "Комисията за финансов надзор";

б) в ал. 3 навсякъде думата "агенцията" се заменя със "заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

16. В чл. 99и, изречение първо накрая се добавя "след като е била отнета лицензията за доброволно здравно осигуряване".

17. Наименованието на раздел V се изменя така: "Държавен надзор върху дейността по доброволно здравно осигуряване".

18. В чл. 99к се правят следните изменения:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Комисията за финансов надзор осъществява държавния надзор върху дейността по доброволно здравно осигуряване при условията и по реда на този закон и на Закона за Комисията за финансов надзор.";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) При осъществяване на държавния надзор върху дейността по доброволно здравно осигуряване заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор":

1. прави предложения за издаване, отказ от издаване или отнемане на лицензия на здравноосигурително дружество, за издаване или отказ от издаване на разрешения за сливане, разделяне или отделяне на здравноосигурителни дружества и за налагане на принудителните мерки по чл. 99н, ал. 3;
2. дава разрешения за нови здравноосигурителни пакети, общи условия и тарифи към тях и одобрява промени в разрешените;
3. разрешава вливане на здравноосигурителни дружества и откриването на клон на българско здравноосигурително дружество в чужбина;
4. разрешава прехвърляне на предприятие на здравноосигурително дружество или на здравноосигурителни договори;
5. одобрява лицата по чл. 97, ал. 2 - 7;
6. проверява редовността на декларациите по чл. 95 и при нужда сезира органите по чл. 96, ал. 3;
7. одобрява други здравноосигурителни резерви по смисъла на чл. 90в, ал. 3, т. 4;
8. утвърждава образци на декларации, отчети, доклади, справки и други документи, предвидени по глава трета на този закон;
9. прави искане за откриване на производство по ликвидация или несъстоятелност на здравноосигурително дружество;
10. контролира спазването на доброволността при извършване на доброволно здравно осигуряване;
11. прилага принудителни административни мерки и налага санкции в случаите и по реда, предвидени в закон;
12. взема решения по други въпроси, свързани с осъществяването на надзора върху дейността на здравноосигурителните дружества, които не са предоставени в компетентността на Комисията за финансов надзор.";

в) алинея 3 се изменя така:

"(3) Документите, необходими за издаване на разрешения и одобрения, както и за осъществяване на другите надзорни правомощия на органите по ал. 1 и 2, се определят в правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор или със заповед на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", с изключение на документите по този закон.";

г) алинеи 4 и 5 се отменят;

д) алинея 6 се изменя така:

"(6) Индивидуалните административни актове на Комисията за финансов надзор и на нейния заместник-председател, ръководещ управление "Застрахователен надзор", подлежат на обжалване по реда на Закона за Комисията за финансов надзор."

19. Член 99л се изменя така:

"Чл. 99л. (1) Комисията за финансов надзор извършва проверки за спазването на глава трета на този закон и на подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане от здравноосигурителните дружества.

(2) Комисията за финансов надзор издава наредба за реда за извършване на проверките.

(3) За здравноосигурителните дружества се прилага съответно чл. 24 от Закона за застраховането."

20. В чл. 99м, ал. 1 след думата "годишни" се добавя "и периодични" и се създава т. 4: "4. тримесечни отчети, справки, доклади и приложения по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор" - до края на месеца, следващ съответното тримесечие."

21. Член 99н се изменя така:

"Чл. 99н. (1) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", прилага мерките по ал. 2, когато установи, че здравноосигурително дружество, всяко едно от лицата по чл. 97, ал. 2 - 7 или акционер, притежаващ 10 и повече на сто от акциите, са извършили нарушения, изразяващи се във:

1. нарушаване разпоредбите на този закон, на подзаконовите актове по неговото прилагане, на Закона за Комисията за финансов надзор, на актове на Комисията за финансов надзор и на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", както и предлагане на общи условия и клаузи, които не са били одобрени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор";
2. застрашаване интересите на здравноосигурените лица;
3. нарушаване на условията, при които е било издадено разрешението или лицензията;
4. извършване на сделки и действия, които засягат организационната или финансовата стабилност на здравноосигурително дружество;
5. възпрепятстване осъществяването на държавния надзор върху дейността по доброволно здравно осигуряване.

(2) В случаите по ал. 1 заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор", прилага следните принудителни административни мерки:

1. разпорежда писмено да се преустановят или отстранят допуснатите нарушения или да се предприемат определени мерки;
2. дава предписание за достигане на доходност, сигурност и ликвидност на инвестициите на здравноосигурителните резерви и на собствения капитал;
3. налага мерки за оздравяване на финансовото състояние на здравноосигурителното дружество;
4. задължава писмено здравноосигурителното дружество да увеличи собствените си средства в указан срок;
5. определя структурата на активите с цел гарантиране на плащанията по здравноосигурителните договори;
6. забранява временно изплащането на дивиденди;
7. забранява временно на акционер да упражнява правото си на глас;
8. нарежда писмено на акционер да прехвърли притежаваните от него акции в определен срок.

(3) В особено тежки случаи на нарушения по ал. 1 Комисията за финансов надзор по предложение на нейния заместник-председател, ръководещ управление "Застрахователен надзор":

1. разпорежда писмено на здравноосигурителното дружество да освободи едно или повече лица, оправомощени да го управляват или представляват, или всяко едно от лицата по чл. 97, ал. 2 - 7, или
2. назначава квестори с правомощията по чл. 99в, ал. 3 за определен срок."

22. Член 106а се отменя.

23. В чл. 106б се правят следните изменения:

- а) в ал. 3 думите "ал. 4" се заменят с "ал. 5";
- б) в ал. 7 думата "агенцията" се заменя с "Комисията за финансов надзор";
- в) в ал. 8 думите "и по чл. 106а" се заличават;
- г) алинея 9 се изменя така:

"(9) Нарушенията по ал. 1 - 8 се установяват с актове на длъжностни лица от администрацията на Комисията за финансов надзор, оправомощени за това от нейния заместник-председател, ръководещ управление "Застрахователен надзор".
Наказателните постановления се издават от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор"."

24. В чл. 108, ал. 2 се създава изречение второ: "В приход на републиканския бюджет се внасят и глобите и имуществените санкции, наложени на здравноосигурителни дружества за нарушения по глава трета на закона."

25. Навсякъде в Закона за здравното осигуряване думите "Агенцията за застрахователен надзор" и "агенцията" се заменят със "заместник-председателя/ят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

(2) В преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване (ДВ, бр. 107 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 95 след думите "Министерски съвет" се добавя "съответно Комисията за финансов надзор".

2. В § 98 думите "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с "Комисията за финансов надзор, съответно нейният заместник-председател, ръководещ управление "Застрахователен надзор".

3. В § 101, ал. 1 и § 102, ал. 2 думите "Агенцията за застрахователен надзор" се заменят с "Комисията за финансов надзор".

4. Създава се § 103а:

"§ 103а. В периода от получаването на лицензия за дейност по доброволно здравно осигуряване до увеличаване на капитала на 2 млн. лв. здравноосигурителното дружество е длъжно да инвестира част от собствените си средства в размер, равен на една трета от границата на платежоспособност, при условията и по реда на чл. 90д от Закона за здравното осигуряване."

§ 13. В Закона за закрила при безработица и насърчаване на заетостта (обн., ДВ, бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 155 от 1998 г., бр. 26, 50, 65, 67, 68, 84 и 110 от 1999 г., бр. 1 и 31 от 2000 г., бр. 25 и 112 от 2001 г.) се правят следните изменения:

1. Навсякъде в закона думите "Държавната агенция за осигурителен надзор" и "Държавната агенция за осигурителен надзор към Министерския съвет" се заменят с "Комисията за финансов надзор" и думата "агенцията" се заменя с "комисията", с изключение на чл. 46, ал. 2, където думата "Агенцията" се заменя със "Заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор" на Комисията за финансов надзор".

2. В чл. 42 ал. 5 се изменя така:

"(5) Таксата за издаване на лиценз се определя в тарифата - приложение към чл. 27, ал. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор."

3. Член 47 се отменя.

§ 14. В Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности (обн., ДВ, бр. 38 от 2000 г.; изм., бр. 28 и 74 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 1 се създава нова т. 13:

"13. председателят, заместник-председателите и членовете на Комисията за финансов надзор;"

2. Досегашните т. 13, 14, 15, 16 и 17 стават съответно т. 14, 15, 16, 17 и 18.

§ 15. Министерският съвет в шестмесечен срок от влизането в сила на закона определя подходяща сграда за комисията.

§ 16. Законът влиза в сила от 1 март 2003 г., с изключение на § 4, който влиза в сила от датата на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Законът е приет от XXXIX Народно събрание на 5 декември 2002 г. и на 22 януари 2003 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ИЗМЕНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО

(Обн. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

§ 13. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г. и бр. 39 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

12. Навсякъде в закона думите "Закона за застраховането" се заменят с "Кодекса за застраховането".

.....

§ 28. Кодексът влиза в сила от 1 януари 2006 г., с изключение на:

1. член 45, ал. 3, чл. 47, глава четвърта, чл. 71, ал. 4, чл. 77, ал. 5, чл. 80, ал. 5, чл. 88, ал. 3, чл. 89, чл. 99, ал. 4, чл. 112 - 116, чл. 127, 137, 139 - 149, глава седемнадесета, глава двадесет и втора, чл. 254, ал. 1, т. 2, чл. 256, чл. 258, ал. 1, т. 2 и 3, ал. 2, 3 и 5, чл. 282, ал. 2 и § 13, т. 2, буква "б", т. 3, т. 4, буква "в" и т. 5 от преходните и заключителните разпоредби, които влизат в сила от датата на влизането в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз;

2. член 254, ал. 2, който влиза в сила от датата на Решението на Европейската комисия, след като бъдат предоставени сведения за сключване на споразумение между Националното бюро на българските автомобилни застрахователи и бюрата на автомобилните застрахователи на държавите членки в съответствие с чл. 2, ал. 2 от Директива 72/166/ЕИО за сближаване на законите на държавите членки, свързани със застраховането срещу гражданска отговорност по отношение на използването на моторни превозни средства и за налагане на задължение за застраховане срещу такава отговорност;

3. член 266, който влиза в сила от 11 юни 2012 г.;

4. член 282, ал. 4 и чл. 284 - 286, които влизат в сила от датата на Решението на Европейската комисия, след като бъдат предоставени сведения за сключване на споразумение между Националното бюро на българските автомобилни застрахователи и компенсационните органи на държавите членки в съответствие с чл. 6, ал. 3 от Директива 2000/26/ЕО за сближаване на законите на държавите членки, свързани със застраховането срещу гражданска отговорност по отношение на използването на моторни превозни средства и за изменение на директиви на Съвета 73/239/ЕИО и 88/357/ЕИО. До влизането в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз Националното бюро на българските автомобилни застрахователи създава организацията за изпълнение на функциите като компенсационен орган;

5. член 288, ал. 2, който влиза в сила от 11 юни 2007 г. и се прилага за всички заведени претенции за обезщетение, по които към тази дата управителният съвет на Гаранционния фонд не се е произнесъл; до датата на влизането в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз Гаранционният фонд заплаща обезщетения само когато пътнотранспортното произшествие е настъпило на територията на Република България; Гаранционният фонд създава организацията за изпълнение на функциите на Информационен център в срок 6 месеца от влизането в сила на кодекса.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС (Обн. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

§ 88. Кодексът влиза в сила от 1 януари 2006 г., с изключение на чл. 179, ал. 3, чл. 183, ал. 9, § 10, т. 1, буква "д" и т. 4, буква "в", § 11, т. 1, буква "б" и § 14, т. 12 от преходните и заключителните разпоредби, които влизат в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС (Обн. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;
2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;
3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ (Обн. - ДВ, бр. 56 от 2006 г.)

§ 67. Този закон влиза в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, с изключение на § 6, 10 и 11, които влизат в сила три дни след обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ (Обн. - ДВ, бр. 59 от 2006 г.)

§ 36. Законът влиза в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, с изключение на § 35, т. 2, която влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

**ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ЗАКОНА СРЕЩУ ПАЗАРНИТЕ
ЗЛОУПОТРЕБИ С ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ**
(Обн. - ДВ, бр. 84 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)

§ 7. Законът влиза в сила от 1 януари 2007 г., с изключение на разпоредбите на чл. 3, ал. 1, чл. 16, ал. 3 и чл. 31 - 36, които влизат в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ЗАКОНА ЗА ПАЗАРИТЕ НА
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ**
(Обн. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.)

§ 27. (1) Този закон влиза в сила от 1 ноември 2007 г. с изключение на § 7, т. 6, 7, 8, 18, 19, 22 - 24, 26 - 28, 30 - 40, т. 44, буква "б", т. 47, 48, т. 49, буква "а", т. 50 - 62, 67, 68, 70, 71, 72, 75, 76, 77, т. 83, букви "а" и "г", т. 85, буква "а", т. 91, 93, 94, т. 98, буква "а", подбуква "аа", изречение второ относно замяната, подбуква "бб", изречение второ относно замяната, подбуква "вв", изречение второ относно замяната, и подбуква "гг", изречение второ относно замяната, т. 99, букви "г" и "д", т. 101, буква "б" и т. 102, § 8, § 9, т. 4, буква "а", т. 5 и 7, § 14, т. 1 и § 19, които влизат в сила три дни след обнародването на закона в "Държавен вестник".

(2) Параграф 7, точки 6, 7 и 8 се прилагат до 1 ноември 2007 г.

**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНА
АГЕНЦИЯ "НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ"**
(Обн. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 1 януари 2008 г.

**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ**
(Обн. - ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31.03.2009 г.)

§ 50. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР**
(Обн. - ДВ, бр. 43 от 2010 г.)

§ 25. (1) В 14-дневен срок от влизането в сила на този закон Народното събрание избира нови членове на комисията. Мандатът на заварените при влизането в сила на този закон членове на комисията се прекратява с встъпването в длъжност на новите членове.

(2) Членовете на първия състав на комисията, формиран съгласно този закон, се избират с мандат:

1. председателят - за 6 години;
2. заместник-председателят, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност" - за 5 години;
3. заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор" - за 4 години;

4. заместник-председателят, ръководещ управление "Застрахователен надзор" - за три години;

5. членът на комисията по чл. 3, т. 5 - за три години.

(3) При необходимост по заварените при влизането в сила на този закон административни производства компетентният орган по съответното производство може да удължи произнасянето си с не повече от един месец.

(4) В двумесечен срок от избирането ѝ комисията предлага на Министерския съвет да приеме тарифата за таксите по чл. 27, ал. 2.

(5) В едномесечен срок от избирането ѝ комисията утвърждава образците на декларации по § 27, ал. 2, § 28, ал. 2 и § 29, ал. 2.

(6) В двумесечен срок от избирането ѝ комисията привежда правилника за устройството и дейността си в съответствие с този закон.

§ 26. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на финансите свиква заседание на съвета по финансова стабилност.

(2) В двумесечен срок от влизането в сила на този закон съветът по финансова стабилност приема правилник за дейността си.

§ 27. (1) Регулираните пазари, инвестиционните посредници и управляващите дружества са длъжни в тримесечен срок от влизането в сила на този закон да представят в комисията списък на лицата до действителен собственик, които притежават пряко или непряко 5 и над 5 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на съответното дружество.

(2) Към списъка по ал. 1 се прилага декларация по образец, утвърден от комисията, която съдържа изчерпателни данни за действителните собственици на съответното поднадзорно лице. Ако е необходимо, заместник-председателят, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност", в срок до един месец от получаване на списъка по ал. 1 може писмено да поиска допълнителна информация или документи. В искането се определя срок за отстраняване на непълнотите и предоставянето на допълнителната информация, който не може да бъде по-дълъг от един месец.

(3) При неизпълнение на изискванията по ал. 1 и 2, както и когато представената информация или документи не позволяват да се извърши идентификация на действителните собственици:

1. заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 118, ал. 1, т. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти, съответно по чл. 212, ал. 1, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;

2. при неизпълнение на мерките по т. 1 заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 40, ал. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти, съответно по чл. 210, ал. 5 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа във връзка с чл. 40, ал. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти;

3. при неизпълнение на мерките по т. 1 и 2 комисията може да приложи мерките по чл. 20, ал. 1, т. 5 от Закона за пазарите на финансови инструменти, съответно по чл. 208, ал. 1, т. 6 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

(4) Разпоредбите на ал. 1 - 3 не се прилагат за публичните дружества по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, освен когато комисията по своя преценка реши да изиска такава информация за целите на търговите предлагания по глава единадесета, раздел II от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

(5) Комисията актуализира информацията за собствеността на поднадзорните лица по ал. 1 в публичните регистри по чл. 30, ал. 1.

§ 28. (1) Застрахователите, презастрахователите, застрахователните брокери и здравноосигурителните дружества са длъжни в тримесечен срок от влизането в сила на този закон да представят в комисията списък на лицата до действителен собственик, които притежават пряко или непряко 5 и над 5 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на съответното дружество.

(2) Към списъка по ал. 1 се прилага декларация по образец, утвърден от комисията, която съдържа изчерпателни данни за действителните собственици на съответното поднадзорно лице. Ако е необходимо, заместник-председателят, ръководещ управление "Застрахователен надзор", в срок до един месец от получаване на списъка по ал. 1 може писмено да поиска допълнителна информация или документи. В искането се определя срок за отстраняване на непълнотите и предоставянето на допълнителната информация, който не може да бъде по-дълъг от един месец.

(3) При неизпълнение на изискванията по ал. 1 и 2, както и когато представената информация или документи не позволяват да се извърши идентификация на действителните собственици:

1. заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 302, ал. 2, т. 1 от Кодекса за застраховането, съответно чл. 99н, ал. 2, т. 1 от Закона за здравното осигуряване;

2. при неизпълнение на мерките по т. 1 заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 302, ал. 2, т. 9 от Кодекса за застраховането, съответно чл. 99н, ал. 2, т. 7 от Закона за здравното осигуряване;

3. при неизпълнение на мерките по т. 1 и 2 комисията може да приложи мерките по чл. 36, ал. 1, т. 7 или чл. 302, ал. 3, т. 2 от Кодекса за застраховане, съответно по чл. 99б, ал. 1, т. 10 от Закона за здравното осигуряване.

(4) Разпоредбите на ал. 1 - 3 не се прилагат за взаимозастрахователните кооперации по смисъла на Кодекса за застраховането.

(5) Комисията актуализира информацията за собствеността на поднадзорните лица по ал. 1 в публичните регистри по чл. 30, ал. 1.

§ 29. (1) Дружествата за допълнително социално осигуряване са длъжни в тримесечен срок от влизането в сила на този закон да представят в комисията списък на лицата до действителен собственик, които притежават пряко или непряко 5 и над 5 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на съответното дружество.

(2) Към списъка по ал. 1 се прилага декларация по образец, утвърден от комисията, която съдържа изчерпателни данни за действителните собственици на съответното поднадзорно лице. Ако е необходимо, заместник-председателят, ръководещ управление "Осигурителен надзор", в срок до един месец от получаване на списъка по ал. 1 може писмено да поиска допълнителна информация или документи. В искането се определя срок за отстраняване на непълнотите и предоставянето на допълнителната информация, който не може да бъде по-дълъг от един месец.

(3) При неизпълнение на изискванията по ал. 1 и 2, както и когато представената информация или документи не позволяват да се извърши идентификация на действителните собственици:

1. заместник-председателят може да приложи мярката по чл. 344, ал. 1, т. 1 от Кодекса за социално осигуряване;

2. при неизпълнение на мярката по т. 1 заместник-председателят може да приложи мярката по чл. 344, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване;

3. при неизпълнение на мерките по т. 1 и 2 комисията може да приложи мерките по чл. 122е, ал. 2, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване.

(4) Комисията актуализира информацията за собствеността на поднадзорните лица по ал. 1 в публичните регистри по чл. 30, ал. 1.

.....
§ 35. (1) Параграф 24 влиза в сила от датата на влизане в сила на тарифата по чл. 27, ал. 2.

(2) Внесените такси по заварените до влизането в сила на тарифата по чл. 27, ал. 2 административни производства не подлежат на връщане.

(3) До влизането в сила на тарифата по чл. 27, ал. 2 агенциите за кредитен рейтинг заплащат такса за извършване на регистрацията в размер на 10 000 лв.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И РАЗКРИВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

(Обн. - ДВ, бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г.)

§ 61. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 11 относно чл. 22а – 22д, който влиза в сила от 1 януари 2011 г.;

2. параграфи 7, 8, 9, § 11 относно чл. 22е – 22и и § 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 и 23, които влизат в сила от 1 април 2011 г.

Приложение към чл. 27, ал. 2

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2005 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2010 г., отмяната е в сила от датата на влизане в сила на тарифата по чл. 27, ал. 2)

№ по ред 1	Наименование на таксата 2	Размер на таксата 3
1.1.	(изм. - ДВ, бр. 39 от 2005 г.) За издаване на лиценз за извършване на дейност като:	
	а) фондова борса	8500 лв.
	б) организатор на неофициален пазар на ценни книжа	8500 лв.
	в) инвестиционен посредник, включително чрез клон на чуждестранно юридическо лице:	
	аа) в страната	4300 лв.
	бб) в страната и в чужбина	6800 лв.
	ако има издадено разрешение за извършване на	
	вв) дейност в страната и иска издаване на разрешение за извършване на дейност и в чужбина	2500 лв.
	за вписване на банка в регистъра на	
	г) инвестиционните посредници	3600 лв.
	д) инвестиционно дружество:	
	аа) от затворен тип	3600 лв.
	бб) от отворен тип	4400 лв.
	е) (доп. - ДВ, бр. 39 от 2005 г.) управляващо	4300 лв.

	дружество, включително чрез клон на чуждестранно юридическо лице	
	ж) за брокер на ценни книжа и инвестиционен консултант	
	А. такса за изпит	300 лв.
	Б. такса за вписване в регистъра и издаване на сертификат	60 лв.
	з) (нова - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) дружество със специална инвестиционна цел	3600 лв.
1.1а.	(нова - ДВ, бр. 39 от 2005 г.) За издаване на разрешение за организиране и управление на договорен фонд	3000 лв.
1.2.	За издаване на разрешение за прекратяване и преобразуване	
	За прекратяване на фондова борса	1500 лв.
	За преобразуване на инвестиционно дружество:	
	а) от отворен тип в затворен тип и обратното	2000 лв.
	б) чрез вливане, сливане, разделяне и отделяне	3600 лв.
	За прекратяване на инвестиционно дружество	2000 лв.
1.3.	За издаване на потвърждения на проспекти за публично предлагане на ценни книжа:	
	а) (изм. - ДВ, бр. 39 от 2005 г.) на проспекти за публично предлагане на ценни книжа:	
	от размера на общата емисионна стойност на предлаганата емисия от ценни книжа:	
	До 200 000 лв.	600 лв.
	Над 200 000 лв.	600 лв. + 0,1 % за разликата над 200 000 лв., но не повече от 5000 лв.
	б) на проспекти за публично предлагане на акции на инвестиционно дружество от отворен тип	5000 лв.
1.4.	Годишна такса за осъществяване на общ финансов надзор:	
	а) (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) от емитентите и публичните дружества	300 лв.
	б) от инвестиционните посредници	50 % от таксата за разрешение, съответно регистрация
	в) от инвестиционните дружества:	
	аа) от отворен тип	50 % от таксата за разрешение
	бб) от затворен тип	30 % от таксата за разрешение
	г) от управляващи дружества	50 % от таксата за разрешение
	д) (нова - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) от дружество със специална инвестиционна цел	30 % от таксата за разрешение
	е) от регулираните пазари на ценни книжа	50 % от таксата за разрешение

2.1.	ж) от Централния депозитар (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) За издаване на лиценз на акционерно дружество или клон на застраховател със седалище в трета държава:	5000 лв.
	а) за извършване на застраховане по живот и злополука	30 000 лв. и по 2000 лв. за всеки вид застраховка
	б) за извършване на застраховане по имуществени застраховки	90 000 лв. и по 3000 лв. за всеки вид застраховка
2.1а.	в) (отм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) (нова - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) За издаване на лиценз за презастраховане на акционерно дружество или на клон на презастраховател със седалище в трета държава	120 000 лв. и по 20 000 лв. за всяка отделна дейност
2.2.	(изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) За издаване на лиценз за извършване на застраховане на взаимозастрахователна кооперация	10 000 лв. за застраховане по един вид застраховка и по 1000 лв. за всеки следващ вид
2.3.	(изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 03.07.2007 г.) За застрахователен брокер:	
	а) за изпит	300 лв.;
	б) за издаване на сертификат	60 лв.;
	в) за вписване в регистъра	5000 лв.
2.3а.	(нова - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) За разширяване обхвата на лиценза с допълнителен лиценз за:	
	а) извършване на застраховане по живот и злополука	30 000 лв. и по 2000 лв. за всеки вид застраховка
	б) извършване на застраховане по имуществени застраховки	90 000 лв. и по 3000 лв. за всеки вид застраховка
2.4.	в) (отм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) За издаване на разрешение за сливане, разделяне и отделяне на застраховател:	
	а) извършващ застраховки по живот и злополука	30 000 лв. и по 2000 лв. за всеки вид застраховка
	б) извършващ имуществени застраховки	90 000 лв. и по 3000 лв. за всеки вид застраховка
2.4а.	в) (отм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) (нова - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) За издаване на разрешение за сливане, разделяне и отделяне на презастраховател	120 000 лв. и по 20 000 лв. за всяка отделна дейност
2.5.	За издаване на разрешение за вливане на един	

	застраховател:	
	а) извършващ застраховки по живот и злополука	10 000 лв.
	б) извършващ имуществени застраховки	15 000 лв.
2.5а.	в) (отм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) (нова - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) За издаване на разрешение за вливане на презастраховател (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) За разширяване обхвата на лиценза с	20 000 лв.
2.6.	допълнителен лиценз за нов вид застраховка на застрахователно акционерно дружество или клон на застраховател със седалище в трета държава:	
	а) за застраховки по живот и злополука	2000 лв. за всеки вид застраховка
	б) за имуществени застраховки	3000 лв. за всеки вид застраховка
2.6а.	в) (отм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) (нова - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) За разширяване обхвата на лиценза с допълнителен лиценз за дейността по презастраховане по животозастраховане или за дейността по презастраховане по общо застраховане (изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) За разширяване обхвата на лиценза с	20 000 лв.
2.7.	допълнителен лиценз за нов вид застраховка на взаимозастрахователна кооперация: (нова - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) За явяване на изпит за квалификация и за признаване на квалификация на застрахователен брокер, придобита в държава членка:	1000 лв. за всеки вид застраховка
2.7а.	а) за явяване на изпит	300 лв.
	б) за издаване на сертификат	200 лв.
2.8.	За утвърждаване на регистриран одитор за извършване на независим финансов одит на годишния финансов отчет на застраховател	500 лв.
2.9.	(изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) За разглеждане на документи: (изм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) за издаване на лицензи и разрешения за извършване на дейност по застраховане, за сливане, вливане, разделяне и отделяне на застрахователи (презастрахователи)	500 лв.
	а) по заявление за вписване на застрахователен брокер	50 лв.
	б) (доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) за разширяване обхвата на лиценза с допълнителен лиценз за нов вид застраховка или за нова дейност по презастраховане	100 лв.
	в) за утвърждаване на регистриран одитор	20 лв.
2.10.	Годишна такса за осъществяване на общ финансов надзор:	
	а) на застраховател, извършващ застраховане по	10 000 лв.

	живот и злополука	
	б) на застраховател, извършващ имуществено застраховане	40 000 лв.
	в) (изм. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) на презастраховател	55 000 лв.
	г) на взаимозастрахователна кооперация	5000 лв.
	д) на застрахователен брокер	1000 лв.
		30 000 лв. и по 2000 лв.
3.1.	За издаване на лицензия за извършване на дейност по доброволно здравно осигуряване	за всеки здравноосигурителен пакет 30 000 лв. и по 2000 лв.
3.2.	За издаване на разрешение за сливане, разделяне и отделяне на здравноосигурително дружество	за всеки здравноосигурителен пакет
3.3.	За издаване на разрешение за вливане на едно здравноосигурително дружество	10 000 лв.
3.4.	За даване на разрешение за нов здравноосигурителен пакет	2000 лв.
3.5.	За разглеждане на документи:	
	за издаване на лицензия за извършване на дейност по доброволно здравно осигуряване, за издаване на разрешение за сливане, вливане, разделяне или отделяне на здравноосигурително дружество	500 лв.
	а) за даване на разрешение за нов здравноосигурителен пакет	100 лв.
3.6.	Годишна такса за осъществяване на общ финансов надзор на здравноосигурително дружество	10 000 лв.
4.1.	За издаване на лицензия на осигурителните дружества, осъществяващи дейност по допълнително социално осигуряване, се събират следните такси:	
	а) допълнително пенсионно осигуряване	50 000 лв.
	б) допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) За даване на разрешение за управление на фонд за допълнително социално осигуряване:	25 000 лв.
4.2.	а) за допълнително пенсионно осигуряване	25 000 лв.;
	б) за допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация	12 500 лв.
4.3.	За издаване на разрешение за преобразуване на дружества за допълнително социално осигуряване се събират следните такси:	
	а) допълнително пенсионно осигуряване	15 000 лв.
	б) допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) За даване на разрешение за доброволно прекратяване на дружество за допълнително социално осигуряване	5000 лв.
4.4.		10 000 лв.
4.5.	За даване на разрешение за преобразуване на	5000 лв.

- фондове за допълнително социално осигуряване
Годишна такса за осъществяване на общ финансов надзор:
- 4.6. а) на пенсионноосигурително дружество 10 000 лв.
на дружество за допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация 5000 лв.
- б) на фондове за допълнително пенсионно осигуряване 5000 лв.
- 4.7. (нова - ДВ, бр. 67 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)
- 4.8. (предишна т. 4.7, изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) За разглеждане на заявления и документи по:
- а) точки 4.1 - 4.5 500 лв.
- б) (отм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)
(нова - ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) За признаване на правоспособност на отговорен актюер:
5. а) за явяване на изпит 300 лв.
б) за издаване на сертификат 200 лв.